

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag
till lagar om ändring av lagen om försäkringsbolag och
av vissa lagar som har samband med den**

I denna proposition föreslås det att lagen om försäkringsbolag, lagen om utländska försäkringsbolag och lagen om försäkringsföreningar ändras så att området för den affärsverksamhet som är tillåten för finska försäkringsbolag, försäkringsbolag från tredje land som är verksamma i Finland och försäkringsföreningar utvidgas.

Enligt förslaget får ovan nämnda försäkringsföretag vid sidan av sin huvudsakliga verksamhet, bedrivande av försäkringsrörelse, vara representant för vissa typer av företag samt för dessa företags räkning marknadsföra och sälja deras tjänster och produkter till kunder. Sådana företag är finansiella företag som är belägna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag och fondföretag som står under offentlig tillsyn. Rätten till representation skall också gälla andra finansiella institut inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som inte står under offentlig tillsyn.

Försäkringsföretagen skall också kunna vara representant för ett sådant företag som tillhandahåller tjänster eller produkter i anslutning till riskhantering, skadeinspektion, skadebekämpning eller därmed jämförbar verksamhet eller vars tjänster och produkter anknyter till de försäkringsprodukter som försäkringsföretaget säljer.

Försäkringsföretag kan också avtala om att även ett annat företag får använda ett försäk-

ringsföretag organisation och distributionskanaler vid sin egen marknadsföring, om företaget hör till samma koncern eller samma ekonomiska sammanslutning som försäkringsföretaget eller till en sådan ekonomisk gruppering som företaget agerar tillsammans med på marknaden och med vilket det har ett fast ekonomiskt samarbetsförhållande. Arbetspensionsförsäkringsbolagen skall enligt förslaget inte kunna bedriva ovan angiven rörelse med anknytning till försäkringsrörelsen.

När ett försäkringsföretag är representant för ett annat företag sker det under Försäkringsinspektionens tillsyn och inom de gränser som anges i lag. Försäkringsinspektionen kan förbjuda ett försäkringsföretag att bedriva sådan verksamhet eller begränsa den, om verksamheten inte uppfyller lagens krav.

Det föreslås också att till lagen om försäkringsbolag, lagen om utländska försäkringsbolag, lagen om försäkringsföreningar och lagen om försäkringsmäklare fogas bestämmelser om marknadsföring och tillsyn över den. Som förebild till de föreslagna bestämmelserna har i tillämpliga delar använts bestämmelserna om marknadsföring i kreditinstitutslagen. Förslaget innehåller också bestämmelser om ombudens verksamhet i samband med marknadsföring.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1. Nuläge.....	4
1.1. Lagstiftning och praxis	4
Den associationsrättsliga lagstiftningen gällande försäkringsbranschen.....	4
Lagen om försäkringsmäklare	7
Lagen om försäkringsavtal.....	8
Kreditinstitutslagen.....	9
Lagen om finansinspektionen.....	10
Konsumentskyddslagen	10
1.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet.....	11
Allmänt.....	11
Sverige	11
Danmark	12
Norge	12
Island	12
Förbundsrepubliken Tyskland	13
Nederländerna	13
1.3. Bedömning av nuläget.....	13
Tillåten affärsverksamhet	13
Marknadsföring.....	15
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	17
2.1. Mål och medel.....	17
2.2. De viktigaste förslagen	18
3. Propositionens verkningar.....	19
3.1. Ekonomiska verkningar.....	19
3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal.....	19
3.3. Verkningar för företagen.....	19
3.4. Verkningar för försäkringstagarna	20
4. Beredningen av propositionen.....	20
4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial.....	20
4.2. Utlåtanden.....	20
5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	20
DETALJMOTIVERING	21
1. Lagförslag.....	21
1.1. Lagen om försäkringsbolag	21
1 kap. Allmänna stadganden	21
2 kap. Försäkringsbolags bildande	25
2 a kap. Bedrivande av direkt försäkring utomlands.....	25
14 a kap. Konkurrens och marknadsföring	25

1.2.	Lagen om utländska försäkringsbolag	28
1.3.	Lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag	30
1.4.	Lagen om försäkringsföreningar	30
1 kap.	Allmänna stadganden	30
2 kap.	Bildande av en försäkringsförening	32
12 kap.	Tillsynen över försäkringsföreningarna	32
1.5.	Lagen om försäkringsmäklare	32
1.6.	Lagen om Konsumentverket	33
1.7.	Lagen om marknadsdomstolen	34
2.	Närmare föreskrifter.....	34
3.	Ikraftträdande	34
LAGFÖRSLAGEN.....		35
	om ändring av lagen om försäkringsbolag.....	35
	om ändring av lagen om utländska försäkringsbolag.....	38
	om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag	40
	om ändring av lagen om försäkringsföreningar.....	41
	om ändring av lagen om försäkringsmäklare.....	43
	om ändring av 7 § lagen om Konsumentverket.....	44
	om ändring av lagen om marknadsdomstolen.....	45
BILAGA		47
PARALLELLTEXTER		47
	om ändring av lagen om försäkringsbolag.....	47
	om ändring av lagen om utländska försäkringsbolag.....	53
	om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag	57
	om ändring av lagen om försäkringsföreningar.....	58
	om ändring av lagen om försäkringsmäklare.....	62
	om ändring av 7 § lagen om Konsumentverket.....	63
	om ändring av lagen om marknadsdomstolen.....	65

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Den associationsrättsliga lagstiftningen gällande försäkringsbranschen.

Lagen om försäkringsbolag (1062/1979) är en associationsrättslig författning som innehåller bestämmelser om försäkringsbolagens verksamhet. Vad bolagsformen beträffar kan finska försäkringsbolag vara antingen försäkringsaktiebolag eller ömsesidiga försäkringsbolag.

Lagen om försäkringsbolag innehåller bestämmelser om bl.a. försäkringsbolags bildande, koncession, delägarskap, ledning och förvaltning, revision och bokslut, den solvens som krävs av försäkringsbolag, livförsäkring, tillsynen över försäkringsbolag, likvidation, upplösning och fusion av försäkringsbolag samt överlåtelse av försäkringsbeståndet.

Enligt lagen om försäkringsbolag får endast försäkringsbolag bedriva försäkringsrörelse i Finland, om inte annat bestäms någon annanstans i lag. De andra lagar som avses här är bl.a. lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) samt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987).

Ett försäkringsbolag får enligt lagen inte bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse. Bestämmelsen har av tradition ingått i den finska lagstiftningen och avsikten med den är att hindra försäkringsbolagen från att utsträcka sin verksamhet till sådana former av affärsverksamhet som kan äventyra de försäkrade förmånerna. Numera hänför sig den rättsliga grunden för bestämmelsen till bestämmelserna i artikel 8.1 punkt b i rådets första direktiv 73/239/EEG om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (*första skadeförsäkringsdirektivet*) och i artikel 8.1 punkt b i rådets första direktiv 79/267/EEG om samordning av lagar och

andra författningar om rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse (*första livförsäkringsdirektivet*), enligt vilka varje medlemsstat skall föreskriva att försäkringsföretag som etableras inom dess territorium skall begränsa sin affärsverksamhet till verksamhet som avses i direktiven i fråga och sådan verksamhet som är direkt anknuten till denna, med uteslutande av all annan affärsverksamhet.

Som garanti för förbudet mot att bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse har försäkringsbolags möjlighet att inneha aktiemajoriteten i företag inom andra verksamhetsområden av tradition begränsats i Finland. Lagen om försäkringsbolag innehöll till den 30.11.2000 en bestämmelse enligt vilken ett försäkringsbolag inte utan tillsynsmyndighetens tillstånd fick inneha aktiemajoriteten eller majoriteten av röstetalet för samtliga aktier i ett aktiebolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, om inte bolagets verksamhet kunde anses ansluta sig till försäkringsrörelsen eller bolaget var ett bostads- eller fastighetsbolag eller ett sådant kreditinstitut, finansiellt institut eller fondbolag som stod under offentlig övervakning.

Nämnda bestämmelse upphävdes genom lagen om ändring av lagen om försäkringsbolag 949/2000 och numera får försäkringsbolag utan begränsningar äga företag som är verksamma inom ett främmande verksamhetsområde. Detta betyder ändå inte att försäkringsbolags rätt att för egen räkning bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse skulle ha luckrats upp. Fortfarande får försäkringsbolag på eget ansvar bedriva endast försäkringsrörelse. Ett försäkringsbolag får t.ex. inte förmedla och sälja ett kreditinstituts eller något annat finansiellt företags tjänster och produkter, trots att motsvarande verksamhet som representant är tillåten för finansiella företag. Ett försäkringsbolag får dock representera och sälja ett annat försäkringsföretags produkter, eftersom det då är fråga om försäkringsrörelse. Sådana verksamhetsformer som inte direkt kan anses vara försäk-

ringsrörelse har försäkringsbolagen varit tvungna att avskilja till ett självständigt bolag.

Enligt lagen om försäkringsbolag skall ett försäkringsbolag ha av social- och hälsovårdsministeriet beviljad koncession för sin verksamhet. Tillsynen över och inspektionen av försäkringsbolag ankommer på Försäkringsinspektionen. Inspektionens viktigaste uppgift är att trygga de försäkrade förmånerna och med tanke på detta mål spelar tillsynen över försäkringsbolagens ekonomi en central roll. Dessutom övervakar inspektionen lagenligheten i försäkringsbolagens verksamhet och att bolagen iakttar god försäkringssed. Förutom tillsynen över enskilda försäkringsbolags och försäkringsföretagsgruppers verksamhet hör det till Försäkringsinspektionens uppgifter att övervaka försäkringsverksamhetens sunda utveckling och konkurrensen i branschen.

Lagen om försäkringsbolag innehåller inte någon uttrycklig bestämmelse om rätt för inspektionen att granska och övervaka försäkringsbolagens marknadsföring eller avtalsvillkor. Denna rätt tillkommer dock inspektionen med stöd av den allmänna tillsynsfullmakten, eftersom det inte uttryckligen sägs att inspektionens tillsynsbefogenheter inte omfattar tillsyn över marknadsföring eller avtalsvillkor. Tillsynen över avtalsvillkor är sådan tillsyn som sker i efterhand.

Försäkringsinspektionen har inte utfärdat några allmänna föreskrifter eller anvisningar om försäkringsbolagens marknadsföring. Inspektionen har dock gett försäkringsbolagen en anvisning (se Försäkringsinspektionens föreskrifts- och anvisningssamling för inhemska försäkringsbolag dnr 2/002/1999), som gäller uppgifter som skall ges om försäkringstagarens skyldighet att betala tilläggsavgift. Inspektionen anser att för försäkringssökanden är det viktigt att veta om han med stöd av 3 kap. 1 § lagen om försäkringsbolag kan bli skyldig att betala tilläggsavgift på grundval av en försäkring som han upptagit i ett ömsesidigt försäkringsbolag. Enligt inspektionens anvisning skall eventuell skyldig att betala tilläggsavgift och maximibeloppet klart framgå av försäkringsbroschyren och annan jämförbar marknadsföring av försäkringsprodukterna.

Försäkringsinspektionen har också meddelat utländska EES-försäkringsbolag en anvisning (dnr 5/002/2000) om de villkor som det allmänna intresset ställer för bedrivande av försäkringsrörelse i Finland. I anvisningen förklaras bl.a. den lagstiftning som måste iakttagas i konsumentförhållanden i Finland. Beträffande på vilket språk de uppgifter skall vara som ges försäkringstagaren konstateras i anvisningen att försäkringsvillkoren samt andra uppgifter som ges sökanden om försäkringen i enlighet med god försäkringssed i Finland skall ges på sökandens modersmål om det är finska eller svenska och sökanden är en konsument eller en näringsidkare som kan jämföras med en konsument.

Om Försäkringsinspektionen upptäcker att ett försäkringsbolag inte följer lag, bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen om försäkringsbolag eller god försäkringssed, kan inspektionen ge bolaget en anmärkning, uppmana bolaget att rätta till saken inom utsatt tid eller förbjuda bolaget att fortsätta med det förfarande som inspektionen anser vara felaktigt. Vid behov kan inspektionen också förbjuda bolaget att ge ut nya försäkringar och social- och hälsovårdsministeriet kan återkalla bolagets koncession.

Försäkringsbolagets ombud är en del av försäkringsbolagets organisation när de bedriver denna verksamhet. Enligt lagen om försäkringsavtal (543/1994) ansvarar försäkringsbolagen för sina ombuds verksamhet, så härigenom står även ombuden under Försäkringsinspektionens tillsyn. Sålunda omfattas också en bank, som är ombud för ett försäkringsbolag, av Försäkringsinspektionens tillsyn när det gäller denna verksamhet. Tillsynen över ombuden genomförs genom att kontakt tas med behörigt försäkringsbolag. Om det är fråga om ett utländskt EES-försäkringsbolag, skall inspektionen i enlighet med det övervakningsprotokoll som ingåtts mellan försäkringsinspektionerna i EES-länderna ha kontakt inte bara med bolagets huvudkontor och tillsynsmyndigheten i dess hemland utan också med dess eventuella representation i Finland.

I praktiken är Försäkringsinspektionens tillsyn över försäkringsbolagen koncentrerad till solvenstillsyn. Vid tillsynen över försäkringsbolagens marknadsföring koncentrerar

man sig på att utreda och lösa de problem som kommer till inspektionens kännedom t.ex. på grundval av tjänstemännens egna iakttagelser, andra myndigheters eller representanternas anmälningar eller kundernas klagomål.

Lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) reglerar arbetspensionsförsäkringsbolagens verksamhet. Lagen innehåller specialbestämmelser som gäller endast arbetspensionsförsäkringsbolag. Andra lagar som tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag är lagen om försäkringsbolag och lagen om aktiebolag. Arbetspensionsförsäkringsbolag får inte bedriva annan försäkringsrörelse än verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare (395/1961) eller lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare (468/1969). Det är inte obligatoriskt att tillämpa Europeiska unionens direktiv om försäkringsrörelse på arbetspensionsförsäkringsbolagens verksamhet.

Arbetspensionsförsäkringsbolagens verksamhet innehåller drag som avviker från andra försäkringsbolag, eftersom arbetspensionsförsäkringsbolagens syfte är att verkställa det lagstadgade pensionsskyddet. Arbetspensionsförsäkringsbolagens innehav inom ett främmande verksamhetsområde är strängare begränsat än andra försäkringsbolags innehav. När bestämmelserna om innehav av företag inom ett främmande verksamhetsområde upphävdes i lagen om försäkringsbolag, förblev motsvarande bestämmelser med vissa ändringar i kraft i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Enligt lagen får ett arbetspensionsförsäkringsbolag inte utan Försäkringsinspektionens tillstånd förvärva bestämmanderätt i en sammanslutning som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, om inte sammanslutningens verksamhet kan anses ansluta sig till arbetspensionsförsäkringsrörelsen eller sammanslutningen är en bostads- eller fastighetssammanslutning.

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag får inte heller utan tillsynsmyndighetens tillstånd ensamt eller tillsammans med sina dottersamfund äga mer än tio procent av aktierna, medlemsandelarna eller bolagsandelarna i en bank eller ett annat finansiellt institut med undantag av fondbolag. Genom regleringen har man velat undvika att finansiella institut

och arbetspensionsförsäkringsbolag bildar företagsgrupper.

Arbetspensionsförsäkringsbolagens marknadsföring övervakas i tillämpliga delar enligt samma principer som andra försäkringsbolags marknadsföring. Arbetspensionsförsäkringsbolagens marknadsföring avviker dock till vissa delar från andra försäkringsbolags, eftersom arbetspensionsförsäkringen är obligatorisk och dess innehåll noggrant definierat i lag.

Lagen om utländska försäkringsbolag reglerar både sådana försäkringsbolag som har sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (utländska EES-försäkringsbolag) och sådana bolag som har sin hemort utanför EES (försäkringsbolag från tredje land).

I enlighet med principen om en enda koncession i Europeiska unionens direktiv om försäkringsrörelse behöver ett utländskt EES-försäkringsbolag inte tillstånd av någon finsk myndighet för att kunna inrätta en representation i Finland eller för att börja bedriva försäkringsverksamhet här från ett driftställe i utlandet med stöd av det fria tillhandahållandet av försäkringstjänster.

I Finland har det ansetts att man i finsk lagstiftning inte kan reglera ett utländskt EES-försäkringsbolags rätt att inneha företag inom ett främmande verksamhetsområde, eftersom denna fråga har ansetts falla under tillsynen över försäkringsbolags ekonomi och sålunda under lagstiftningen i bolagets hemstat. Så lunda gällde 56 § 2 och 3 mom., som tidigare ingick i lagen om utländska försäkringsbolag och där denna rätt begränsades, endast försäkringsbolag från tredje land. Den bestämmelse enligt vilken ett utländskt försäkringsbolag inte i Finland får idka annan näring än försäkringsrörelse gäller däremot även utländska EES-försäkringsbolag. Bestämmelserna om konkurrenstillsyn och marknadsföring i lagen om utländska försäkringsbolag gäller också utländska EES-försäkringsbolag.

Tillsynen över ett utländskt EES-försäkringsbolags ekonomi ankommer även vad verksamheten i utlandet beträffar på den myndighet som svarar för försäkringsinspektionen i bolagets hemstat. Av denna princip om hemstatens tillsyn följer att Försäkringsinspektionen har rätt att övervaka ett ut-

ländskt EES-försäkringsbolags verksamhet i Finland endast i den mån tillsynen inte ankommer på tillsynsmyndigheten i bolagets hemstat. Försäkringsinspektionen skall t.ex. övervaka att det utländska EES-försäkringsbolaget iakttar de bestämmelser om konsumentskydd och försäkringsavtalsförhållanden som gäller i Finland. Detta är den lagstiftning som omfattas av s.k. allmänt intresse och som även utländska EES-försäkringsbolag är skyldiga att iaktta när det är verksamma i en annan medlemsstat. Det är dock inte till alla delar entydigt vad som hör till de finska myndigheternas befogenheter och till vilka delar ett utländskt EES-försäkringsbolag skall iaktta finsk lagstiftning.

Försäkringsbolag från tredje land behöver till skillnad från EES-försäkringsbolagen av social- och hälsovårdsministeriet beviljad koncession för att kunna bedriva försäkringsrörelse i Finland. Ett försäkringsbolag från tredje land måste inrätta en representation i Finland för försäkringsrörelsen. Det är inte möjligt att fritt tillhandahålla försäkrings-tjänster från ett utländskt driftställe. Villkoren för beviljande av koncession för försäkringsbolag från tredje land är nästan identiska med bestämmelserna i lagen om försäkringsbolag. Även övriga bestämmelser som berör försäkringsbolag från tredje land, t.ex. om grundkapital, solvens samt ansvarsskuld och dess täckning, har i stor utsträckning samma innehåll som de bestämmelser som gäller finska försäkringsbolag.

De bestämmelser som begränsade rätten för försäkringsbolag från tredje land att inneha företag inom ett främmande verksamhetsområde upphävdes i lagen om utländska försäkringsbolag samtidigt som de upphävdes i lagen om försäkringsbolag. Numera kan försäkringsbolag från tredje land inneha företag inom ett främmande verksamhetsområde utan begränsningar. Den bestämmelse som säger att försäkringsbolag från tredje land måste begränsa sin verksamhet i Finland till bedrivande av försäkringsrörelse är däremot fortfarande i kraft. Även marknadsföring som utövas av försäkringsbolag från tredje land övervakas enligt samma principer som finska försäkringsbolag.

Lagen om försäkringsföreningar innehåller associationsrättsliga bestämmelser om för-

säkringsföreningar vilka motsvarar lagen om försäkringsbolag. Försäkringsföreningar är mindre försäkringsanstalter som baserar sig på delägarnas ömsesidiga ansvar och vilkas verksamhetsområde omfattar högst 40 kommuner inom ett enhetligt område eller som enbart bedriver försäkring av fiskerimateriel. En försäkringsförening får inte bedriva annan rörelse än den i stadgarna angivna försäkringsrörelsen.

Försäkringsföreningarnas affärsverksamhet är koncentrerad till bedrivande av skadeförsäkringsrörelse. Föreningarna är uttryckligen förbjudna att bedriva livförsäkring, lagstadgad försäkring, till skadeklasserna 14 och 15 hörande försäkring och försäkring för längre tid än tio år.

Även i lagen om försäkringsföreningar har de bestämmelser som begränsar föreningarnas rätt att äga företag inom ett främmande verksamhetsområde upphävts. Föreningarnas marknadsföring övervakas enligt samma principer som försäkringsbolagens marknadsföring.

Lagen om försäkringsmäklare

Lagen om försäkringsmäklare (251/1993) reglerar försäkringsmäklarnas verksamhet. Med försäkringsmäklare avses i lagen var och en som yrkesmässigt till flera uppdragsgivare förmedlar försäkringar från flera från varandra fristående försäkringsgivare. Det viktigaste kännetecknet på en försäkringsmäklare är att han inte är beroende av försäkringsgivarna. En mäklare får inte på grund av arbets- ombuds- eller annat avtal eller förhållande vara beroende av försäkringsföretag. I detta avseende skiljer sig försäkringsmäklaren från försäkringsbolagens försäljningspersonal och ombuden, som handlar på försäkringsbolagets uppdrag och som bolagets representanter.

Lagen om försäkringsmäklare tillämpas också på utländska försäkringsmäklare som är verksamma på försäkringsmarknaden i Finland. Med avvikelse från regleringen gällande försäkringsföretag tillämpas inom EU inte principen om en enda koncession och hemstatens tillsyn i fråga om försäkringsmäklare.

Lagen innehåller såväl näringsrättsliga be-

stämmelser om den registrering som förutsätts för inledande och bedrivande av försäkringsmäklarverksamhet som avtalsrättsliga bestämmelser om skötseln av mäklaruppdraget och påföljderna av mäklares felaktiga förfarande. Lagen innehåller dessutom vissa för mäklaren tvingande bestämmelser, t.ex. om uppdragsavtalets form och vad det åtminstone skall innehålla.

En försäkringsmäklare skall i sin verksamhet iaktta god försäkringsmäklarsed. En mäklare är också skyldig att lämna upplysningar om de försäkringsprodukter som han förmedlar. Mäklaren skall också se till att uppdragsgivaren innan försäkringsavtalet ingås får alla de upplysningar som behövs för bedömningen av uppdragsgivarens försäkringsbehov och för valet av försäkring, såsom upplysningar om tillgängliga försäkringsformer, försäkringspremier och försäkringsvillkor.

Lagen om försäkringsmäklare innehåller en specialbestämmelse om att mäklaren ansvarar för bristfälliga, felaktiga eller vilseledande upplysningar som han lämnat. Mäklaren är nämligen skyldig att ersätta den skada som orsakas av att försäkringen inte har det innehåll som kunden enligt de upplysningar han fick hade skäl att förstå.

Försäkringsinspektionen övervakar försäkringsmäklarnas verksamhet.

Lagen om försäkringsavtal

Lagen om försäkringsavtal är en speciallag som hör till avtalsrättens område. I fråga om saker, t.ex. frågor som gäller avtals uppkomst och skälighet, gäller de allmänna avtalsrättsliga lagarna och principerna. De viktigaste av de allmänna lagar som tillämpas på försäkringsavtal är lagen om rättshandlingar på förmögenhetsrättens område (228/1929) och konsumentskyddslagen (38/1978).

Eftersom lagen om försäkringsavtal är en lag som hör till avtalsrättens område innehåller den inga till allmänheten riktade bestämmelser om s.k. anonym marknadsföring. En av de viktigaste bestämmelserna i lagen om försäkringsavtal gäller däremot försäkringsgivarens skyldighet att ge försäkringssökanden information om försäkringen innan avtalet ingås. Enligt 5 § skall försäkringsgivaren innan ett försäkringsavtal ingås ge försäk-

ringssökanden den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och för valet av försäkring, såsom information om försäkringsformerna, försäkringspremierna och försäkringsvillkoren. När informationen ges skall uppmärksamhet även fästas vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Den information som avses i 5 § lagen om försäkringsavtal skall ges innan försäkringsavtalet ingås. Enligt regeringens proposition (RP 114/1993 s. 26) är det sätt på vilket informationsplikten uppfylls och informationens innehåll i det enskilda fallet beroende av försäkringens art och förhållandena i samband med att försäkringen tas. I lagen förutsätts inte att informationen också skall ges ut vid den till allmänheten riktade marknadsföringen.

Enligt lagen kan genom förordning vid behov bestämmas närmare om vilken information försäkringsgivaren skall ge försäkringssökanden innan avtalet ingås.

Som medlemsstat i Europeiska unionen kan Finland inte helt självständigt besluta om försäkringsgivarens informationsskyldighet. Enligt artikel 31 i rådets direktiv 92/96/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser direkt livförsäkring och om ändring av direktiven 79/267/EEG och 90/619/EEG (*tredje livförsäkringsdirektivet*) skall innan ett försäkringsavtal ingås minst den information som förtecknats i punkt A i bilaga 2 till direktivet lämnas till försäkringstagaren. Angående försäkringsföretaget skall ges namn och juridisk associationsform, medlemsstat, i vilken huvudkontoret, och i tillämpliga fall den agentur eller den filial där avtalet ingås, är beläget samt huvudkontorets adress och i tillämpliga fall adressen till den agentur eller den filial som ingår avtalet. Angående försäkringsavtalet skall ges följande uppgifter:

- 1) definition av förmåner och optioner,
- 2) avtalets löptid,
- 3) hur avtalet kan avbrytas,
- 4) hur premier skall betalas och premieperioder,
- 5) hur återbäring beräknas och fördelas,
- 6) angivande av återköpsvärde, fribrevsvärde och i vilken omfattning dessa är garanterade,
- 7) uppgifter om premier för varje förmån,

såväl huvudförmåner som, i tillämpliga fall, tilläggsförmåner,

8) i fråga om fondförsäkringsavtal (unit-linked) uppgifter om de andelar till vilka förmånerna är knutna,

9) uppgift om vilka slags tillgångar som fondförsäkringsavtal är baserade på,

10) sättet för utövandet av uppsägningsrätten,

11) allmänna information om de skatteregler som gäller för aktuell försäkringstyp,

12) sättet för handläggning av klagomål på försäkringsavtal från försäkringstagare, försäkrade eller förmånstagare och, i förekommande fall, förekomsten av ett särskilt organ som handlägger sådana klagomål utan inskränkning av rätten att vidta rättsliga åtgärder,

13) vilken lag som skall tillämpas på avtalet om parterna inte har fritt val eller, om parterna har frihet att välja vilken lag som skall tillämpas, den lag försäkringsgivaren föreslår.

I Finland har det inte utfärdats några uttryckliga bestämmelser som skulle genomföra ovan nämnda förteckning i lagstiftningen. Justitieministeriet, till vars ansvarsområde lagen om försäkringsavtal hör, har ansett att den allmänna bestämmelsen i 5 § lagen om försäkringsavtal också omfattar de detaljerade uppgifter som räknas upp i direktivets bilaga och att det är tillsynsmyndighetens sak att se till att informationen ges.

Lagen om försäkringsavtal innehåller inte några uttryckliga bestämmelser om försäkringsgivarens negativa informationsskyldighet, dvs. någon bestämmelse som förbjuder lämnandet av felaktig eller vilseledande information. I 9 §, där det bestäms om påföljderna av försummelse av försäkringsgivarens positiva informationsskyldighet, ingår emellertid också en bestämmelse gällande negativ informationsskyldighet. I bestämmelsen sägs att om försäkringsgivarens eller dennes representant vid marknadsföringen av en försäkring har underlåtit att ge försäkringstagaren nödvändig information om försäkringen eller har gett honom felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet vara i kraft med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att sluta sig till utgående från den information han fått.

För försäkringsgivarens del betyder bestämmelsen i 9 § lagen om försäkringsavtal att en enskild försäkring är i kraft med större omfattning eller till ett förmånligare pris än vad som avsetts. Även om en dylik påföljd i ett enskilt fall inte har någon väsentlig ekonomisk betydelse för försäkringsgivaren, är bestämmelsen ägnad att inverka på innehållet i försäkringsgivarens marknadsföringsmaterial samt på de anvisningar och den utbildning som ges bolagets arbetstagare och härigenom på innehållet i marknadsföringen, för att samma fel och samma ansvar inte skall upprepas i fråga om försäkringar som säljs som massprodukter.

Kreditinstitutslagen

Kreditinstitutens verksamhet regleras i kreditinstitutslagen (1607/1993). Enligt 1 § 1 mom. gäller lagen affärsverksamhet som har till ändamål att yrkesmässigt från allmänheten ta emot depositioner eller andra medel som skall återbetalas och att med dessa medel för egen räkning erbjuda krediter och annan därmed jämförbar finansiering antingen direkt eller genom ett företag som hör till samma koncern eller konsolideringsgrupp. Med kreditinstitut avses depositionsbanker och andra aktiebolag, andelslag eller hypoteksföreningar som idkar dylik affärsverksamhet.

Ett kreditinstitut får inte idka annan än i 20 § kreditinstitutslagen nämnd och därtill ansluten verksamhet. I 20 § finns en förteckning med 13 punkter över verksamhet som är tillåten för kreditinstitut. I den nämns bl.a. mottagande av medel från allmänheten som skall återbetalas, annan medelsanskaffning, kreditgivning och finansieringsverksamhet samt andra finansieringsarrangemang. I den sista punkten i förteckningen konstateras att kreditinstitut tillåts idka annan verksamhet som kan jämföras med verksamhet som anges i de tidigare punkterna.

Bestämmelsen om kreditinstituts verksamhetsområde har getts en vid tolkning. Tolkeningen ger kreditinstitut betydligt större möjligheter att idka flera olika slag av affärsverksamhet än vad lagen om försäkringsbolag tillåter för försäkringsbolag. Kreditinstituten kan t.ex. förmedla och sälja försäk-

ringsbolags och försäkringsföreningars försäkringar samt andra företags investerings- och spartjänster.

Bestämmelser om kreditinstitutens allmänna skyldighet att lämna upplysningar, som gäller alla nyttigheter som de marknadsför, ingår i 82 § kreditinstitutslagen. Kreditinstitutet skall enligt lagen i sin marknadsföring lämna kunden alla de upplysningar om den marknadsförda nyttigheten som kan ha betydelse när kunden fattar avgöranden som gäller nyttigheten. Kreditinstitutet får inte i sin marknadsföring lämna osanna eller vilseledande upplysningar eller annars använda något förfarande som är otillbörligt från kundens synpunkt eller som strider mot god sed. Marknadsföring som inte innehåller upplysningar som behövs med hänsyn till kundens ekonomiska säkerhet skall enligt lagen alltid anses otillbörliga. Endast en depositionsbank har rätt att i sin marknadsföring använda benämningen deposition som enskilt ord eller i sammansättningar för medel som tas emot från allmänheten och som skall återbetalas.

Enligt regeringens proposition (RP 295/1992 s. 56) förutsätts vid marknadsföring av finansieringstjänster att kunden lämnas klara upplysningar om vad den finansiella nyttigheten omfattar samt villkoren för den, om de olika delarna i ett komplex av sådana nyttigheter samt om priserna. I lagen förutsätts inte att alla de upplysningar som en kund behöver för att fatta sitt beslut måste nämnas även i marknadsföring som riktar sig till allmänheten. I regeringens proposition konstateras också att kreditinstitutet bör se till att kunden får uppgifterna i något skede innan han sluter avtalet. Om förhållandena är sådana att det inte är möjligt att lämna upplysningarna till kunden personligen, skall kreditinstitutet se till att han lätt kan få tillgång till dem innan avtalet sluts.

Kreditinstitutslagen innehåller inte någon specialbestämmelse om en sådan kunds ställning som har lidit skada till följd av att kreditinstitutet har handlat i strid med bestämmelsen om informationsskyldighet. Om handlande i strid med bestämmelserna orsakar skada, är den som idkar kreditinstitutsverksamhet ersättningsskyldig i enlighet med de allmänna skadeståndsrättsliga principerna.

Lagen om finansinspektionen

Enligt lagen om finansinspektionen (503/1993) skall finansinspektionen övervaka bl.a. kreditinstitut, fondbolag och värdepappersföretag. Finansinspektionen skall bl.a. se till att tillsynsobjekten utövar sin verksamhet enligt lagar, förordningar och myndigheternas föreskrifter och anvisningar.

Bestämmelser om finansinspektionens tillsynsuppgifter ingår också i speciallagarna. Enligt 84 § kreditinstitutslagen övervakar finansinspektionen kreditinstitutets marknadsföring. Enligt bestämmelsen skall finansinspektionen och konsumentombudsmannen samarbeta ändamålsenligt. Enligt 86 § kreditinstitutslagen kan finansinspektionen om det med hänsyn till kundskyddet är behövligt, förbjuda ett kreditinstitut att fortsätta marknadsföring som strider mot 82 §, eller att upprepa sådan eller därmed jämförbar marknadsföring. Finansinspektionen kan förena ett förbud med vite som marknadsdomstolen utdömer.

Kreditinstitutet kan föra finansinspektionens beslut till marknadsdomstolen för behandling inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Däremot kan inte finansinspektionen med undantag av ärenden som gäller utdömande av vite föra ärenden som gäller kreditinstituts marknadsföring till marknadsdomstolen.

Konsumentskyddslagen

I konsumentskyddslagen (38/1978) beskrivs bl.a. om omfattningen och arten av den information som en näringsidkare skall lämna konsumenterna om sina produkter och tjänster. Bestämmelserna i 2 kap., som gäller marknadsföring, har två huvudsyften: att förhindra osaklig marknadsföring som riktas till konsumenterna samt att få näringsidkarna att i marknadsföringen ge konsumenterna mera information om sådant som är viktigt för dem. Dessa mål försöker man uppnå å ena sidan genom bestämmelser om arten av och innehållet i marknadsföringsmetoderna och å andra sidan genom att ordna ett förfarande för övervakning och tillämpning av dessa bestämmelser.

Den enda direkta bestämmelsen om positiv

informationsskyldighet i kapitlet om marknadsföring ingår i 1 § 2 mom. Enligt den skall marknadsföring, vari ej ingår uppgifter, som är av behovet påkallade med hänsyn till konsumenternas hälsa eller ekonomiska trygghet, alltid anses otillbörlig. Enligt regeringens proposition (RP 8/1977 s. 27) är sådana uppgifter "närmast uppgifter som angår själva nyttigheten, dess egenskaper, funktion, användning, uppbevaring, skötsel eller motsvarande omständigheter".

Enligt 2 kap. 6 § konsumentskyddslagen kan genom förordning utfärdas erforderliga stadganden bl.a. om lämnande av uppgifter som rör konsumtionsnyttighetens kvalitet, egenskaper och användning vid marknadsföring samt om uppgivandet vid marknadsföring av konsumtionsnyttighets pris och kreditvillkor samt övriga avtalsvillkor. Den enda allmänna förordning som preciserar innehållet i marknadsföringsuppgifterna är förordningen om prisinformation vid marknadsföring av konsumtionsnyttigheter (1359/1999). Denna s.k. prismärkningsförordning säger att vid marknadsföring skall konsumtionsnyttigheters pris anges på ett klart och entydigt sätt som konsumenten lätt kan se och förstå (4 §).

I 2 kap. 2 § konsumentskyddslagen har inlagts en bestämmelse om bestämmelse om negativ informationsskyldighet, enligt vilken det är förbjudet att lämna osanna eller vilseledande uppgifter.

Att marknadsföringen är lagenlig med avseende på konsumentskyddet övervakas av konsumentombudsmannen. När konsumentombudsmannen upptäcker att en näringsidkare förfar i strid med 2 kap. konsumentskyddslagen, som gäller marknadsföring, eller bestämmelser som utfärdats med stöd av det, kan konsumentombudsmannen genom förhandlingar försöka få näringsidkaren att avstå från dylik marknadsföring. Om det inte lyckas, kan konsumentombudsmannen i vissa fall själv vid vite förbjuda näringsidkaren att fortsätta den lagstridiga marknadsföringen eller att upprepa sådan eller därmed jämförbar marknadsföring. Om det inte finns tidigare praxis i fråga om ärendet eller om dess betydelse annars är stor, skall konsumentombudsmannen dock föra ärendet till marknadsdomstolen för avgörande, vilken kan utfärda marknadsföringsförbud förstärkt med

vite.

Konsumentombudsmannens behörighet överlappar Försäkringsinspektionens och finansinspektionens behörighet i det avseendet att även på konsumentombudsmannen ankommer tillsyn över marknadsföring riktad till konsumenterna på dessa områden, som även övervakas av en specialtillsynsmyndighet. De påföljder som de olika myndigheterna förfogar över och de instanser som verkställer dem avviker däremot från varandra.

1.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

Allmänt

I lagarna i flera av Europeiska ekonomiska samarbetsområdets medlemsstater ingår ett uttryckligt förbud för försäkringsbolag att bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse. I lagarna har det sedan vanligen med avvikelse från denna huvudregel konstaterats att försäkringsbolag har rätt att bedriva rörelse som anknyter till eller kompletterar försäkringsrörelsen eller alternativt har det getts någon annan grund för att även annan rörelse är just försäkringsrörelse är tillåten. Gränsen mellan försäkringsrörelse och annan affärsverksamhet varierar således från land till land.

Sverige

I Sverige får försäkringsbolag inte driva annan rörelse än försäkringsrörelse, om det inte finns särskilda skäl för det. Det har inte ansetts nödvändigt att ta in särskilda undantagsbestämmelser i lagen. Däremot har lagstiftaren gett tillsynsmyndigheten (Finansinspektionen) möjlighet att bestämma om frågor som gäller verksamhetsområde samtidigt som den fastställer en ny eller ändrad bolagsordning. Genom tillsynsmyndighetens praxis har det utformats en brokig helhet av godkända verksamhetsområden och följden har varit att paragraferna om verksamhetsområde i försäkringsbolagens bolagsordningar ofta har fått ett mycket omfattande innehåll. Numera har man aktivt försökt rätta till denna omständighet.

I försäkringsbolagens bolagsordningar har

utöver försäkringsrörelse nämnts t.ex. att bolaget kan förmedla aktiefondsandelar till fondbolag samt krediter och upplåning till banker eller andra kreditinstitut. Det har föreslagits att bolagsordningarna skall förenklas så att i dem intas en bestämmelse enligt vilken bolaget kan förmedla andra finansiella företagstjänster som har ett naturligt samband med försäkringsrörelsen och att bolaget kan driva annan rörelse med nära anknytning till försäkringsrörelsen.

Danmark

I Danmark får ett försäkringsbolag inte bedriva annan verksamhet än vad som är tillåtet i dess koncession. I fråga om försäkringsbolag antas att det är fråga om annan än tillåten verksamhet om bolaget har bestämmande inflytande i ett annat bolag antingen ensamt eller tillsammans med ett annat försäkringsbolag. Med avvikelse från huvudregeln kan ett försäkringsbolag har delad bestämmanderätt i ett aktiebolag som verkar endast som riskkapitalbolag. Ett försäkringsbolag kan i Danmark direkt med stöd av lag bedriva affärsverksamhet som är accessorisk till försäkringsverksamheten.

Ett försäkringsbolag kan genom ett dotterbolag bedriva annan verksamhet än vad som är tillåtet i dess koncession under förutsättning att dotterbolaget står under myndighetstillsyn. Att vara representant för finansiella företag som står under tillsyn eller företag som med stöd av EU:s lagstiftning bedriver affärsverksamhet i Danmark är också tillåtet för försäkringsbolag.

Norge

Enligt den norska lagen om försäkringsverksamhet kan försäkringsbolag bara "bedriva försäkringsverksamhet och verksamhet som naturligt hänger samman med försäkringsverksamhet". I Norge kan ett försäkringsbolag inom den ram som lagen uppställer representera och sälja andra försäkringsbolags produkter. Detsamma gäller andra penninginstitut, om produkterna i fråga inte är av sådan art att Kredittilsynet, som ansvarar för tillsynen, inte kan godkänna dem.

Ett försäkringsbolag kan representera andra

försäkringsbolag, om bolaget inte själv marknadsför motsvarande produkter. Kredittilsynet har intagit den ståndpunkten att ett livförsäkringsbolag kan marknadsföra och sälja andelar i värdepappersfonder samt dessutom marknadsföra och sälja långfristiga placeringsprodukter på bankernas vägnar. I de flesta fall där något försäkringsbolag i praktiken har representerat ett annat bolag har det varit fråga om att representera andra bolag som hör till samma koncern, och i dessa sammanhang har Kredittilsynet fäst särskild uppmärksamhet vid att prissättningen mellan koncernens olika bolag bör basera sig på kommersiella principer.

Island

Enligt 9 § i den isländska lagen om försäkringsrörelse får ett försäkringsbolag inte bedriva annan verksamhet än försäkringsrörelse, om inte något annat följer av 11 §. Ett försäkringsbolag anses bedriva annan verksamhet än försäkringsrörelse om det ensamt eller tillsammans med ett annat försäkringsbolag har bestämmande position i ett bolag som bedriver annan verksamhet än försäkringsrörelse. Trots detta kan ett försäkringsbolag via ett separat bolag bedriva kommersiell bankverksamhet eller annan finansiell verksamhet, om bedrivandet av denna verksamhet står under offentlig tillsyn.

I lagens 11 § uppräknas tillåten verksamhet som kompletterar den egentliga försäkringsverksamheten och som är förmedling av andra försäkringsbolags försäkringar, långfristig fastighetsplaceringsverksamhet, handläggning av ersättningsanspråk och skadebekämpning samt kontroll och tillsyn över fonder med anknytning till försäkringsverksamheten eller fonder på liknande områden som försäkringsrörelsen.

Tillsynsmyndigheten kan ge tillstånd att bedriva annan verksamhet, om verksamheten är accessorisk eller en direkt följd av bedrivandet av försäkringsrörelse. Tillsynsmyndigheten kan också besluta att försäkringsbolaget skall bedriva denna typ av verksamhet via ett separat bolag. På allmän nivå förhindrar lagen inte att försäkringsbolag eller deras arbetstagare förmedlar andra finansiella företags produkter eller tjänster, men varje

fall skall avgöras individuellt av myndigheten.

Förbundsrepubliken Tyskland

I Tyskland får ett försäkringsbolag vid sidan av försäkringsrörelse bedriva endast verksamhet som har direkt anknytning till den. Direkt anknytning till försäkringsrörelsen kan anses uppstå i flera olika situationer. Det ämbetsverk (Bundesaufsichtsamt für das Versicherungswesen) som sköter den tyska försäkringsinspektionen kan ställa krav på försäkringsbolagen som är viktiga med avseende på tillsynen och vilkas syfte är att skydda försäkringstagaren från risker som ansluter sig till annan verksamhet än försäkringsrörelse som företaget bedriver.

Verksamhet som anses ha direkt anknytning till försäkringsrörelsen är skadekonsultverksamhet, förmedling av andra bolags försäkringsavtal när bolaget inte själv har rätt att bedriva verksamhet i försäkringsklassen i fråga, konsultverksamhet i anslutning till pensionsvillkor, förmedling av sparavtal i anslutning till byggnadsverksamhet (Bausparvertrag) samt förmedling av placeringsfondandelar.

Nederländerna

I Nederländerna berörs försäkringsbolagen av förbud mot s.k. sekundär affärsverksamhet, vilket betyder att ett försäkringsbolag i regel inte får bedriva annan verksamhet än försäkringsrörelse. För att sekundär affärsverksamhet skall kunna anses vara tillåten, skall den vara yrkesmässigt bedriven. Affärsverksamhet kan betraktas som yrkesmässig när verksamheten på marknaden är regelbunden, systematisk och stabil. Syftet med förbudet mot sekundär affärsverksamhet är att skydda försäkringstagarnas intressen mot sådana risker som inte är typiska för försäkringsbranschen. Om det råder tvivel om det är fråga om förbjuden sekundär affärsverksamhet, bedöms verksamheten på grundval av omfattningen av den risk som ansluter sig till den.

Verzeakeringskamer, som ansvarar för försäkringstillsynen, kan förbjuda även en tillåten verksamhet, om den bedömer att den risk

som är förknippad med verksamheten i fråga är stor. På motsvarande sätt kan affärsverksamhet som normalt är förbjuden anses vara tillåten, om den inte är förknippad med någon risk. Som exempel på tillåten verksamhet kan nämnas kredit- och garantiverksamhet samt förmedling av finansieringstjänster. Verzeakeringskamer förutsätter att företagen har tillräcklig ansvarsförsäkring i fråga om förmedling av finansieringstjänster. I princip kan Verzeakeringskamer förbjuda ett enskilt försäkringsbolag att bedriva förmedling av finansieringstjänster, om det anser att företagets storlek, personalens sakkunskap eller någon annan motsvarande omständighet inte talar för att verksamheten skall få bedrivas.

En försäkringsbolag får inte vara i en position där det har bestämmande inflytande i en bankfilial eller en resebyrå. Det är vidare förbjudet för försäkringsbolag att bedriva postorderförsäljning samt att självständigt tillhandahålla ambulanstransporttjänster. Det anses också vara förbjudet att verka som ett utländskt försäkringsbolags lagliga representant eller ersättningsrepresentant när det är fråga om ett i Nederländerna verksamt trafikförsäkringsbolag med hemort i en annan medlemsstat i EU.

1.3. Bedömning av nuläget

Tillåten affärsverksamhet

Såväl i Finland som utomlands har det under 1990-talet inträffat betydande strukturförändringar inom bank- och försäkringssektorn. En uttrycksform för strukturomvandlingen inom bägge sektorerna har varit att affärsverksamhetshelheterna har växt genom fusioner, överlåtelse av affärsverksamhet och andra företagsarrangemang.

Förutom inom sektorerna har arrangemang som syftar till sammanslagning och närmare samarbete genomförts på olika sätt även mellan banker och försäkringsbolag. Bakom arrangemangen ligger förutom de förändringar som inträffar i omvärlden även den skärpta konkurrensen om hushållens finansiella förmögenhet. Den skärpta konkurrensen har lett till att skillnaderna mellan de placeringsprodukter som banker och vissa försäkringsbolag erbjuder har minskat och till att pro-

dukturvalet blivit mångsidigare. Tillnärmning mellan produkterna har skett framför allt i fråga om traditionella bankdepositioner och placeringsförsäkringar.

Ömsesidigt ägande mellan banker och försäkringsföretag är möjligt enligt EU:s direktiv. Även i Finland kan banker och försäkringsföretag höra till samma koncern via en gemensam holdingsammanslutning eller direkt äga varandra. Att ömsesidigt ägande blivit tillåtet har möjliggjort uppkomsten av finanskonglomerat bildade av bolag i försäkrings- och finansieringsbranschen och härigenom ökad effektivitet bl.a. genom effektivare samarbete i anslutning till distributionen av produkter.

Genom sammanslagning av banker och försäkringsföretag har man försökt säkerställa "principen om full service", vilken har garanterat ett fortsatt kundförhållande inom samma koncern oberoende av att investeringsobjektet har förändrats. Genom sammanslagning har man också kunnat uppnå betydande kostnadsbesparingar, eftersom t.ex. överlappande kontorsnät har kunnat gallras ut. Även andra lösare former av samarbete än ett koncernförhållande har förekommit mellan banker och försäkringsbolag.

Det tätare samarbete mellan banker och försäkringsföretag har lyft fram frågan vad som är tillåten affärsverksamhet för å ena sidan banker och å andra sidan försäkringsbolag. Utgångspunkten för Europeiska unionens lagstiftning är att hålla produktionen av försäkrings- och bankprodukter i sär. Även finsk lagstiftning utgår ifrån bankerna inte för egen räkning kan idka försäkringsrörelse och att försäkringsbolag på motsvarande sätt inte kan bedriva bankverksamhet. Frågan om vilken annan affärsverksamhet en bank eller ett försäkringsbolag kan bedriva vid sidan av sin egentliga affärsverksamhet har i praktiken avgjorts på olika sätt beroende på om det är fråga om en bank eller ett försäkringsföretag.

För bankernas del framgår den s.k. principen om allmän bankverksamhet av 20 § kreditinstitutslagen. Bestämmelsen är en flexibel norm som definierar de viktigaste formerna av kreditinstituts affärsverksamhet, dock inte på ett uttömmande sätt. Såväl internationellt som i Finland har det ansetts att ett väsentligt

inslag i bankernas verksamhet är att tillhandahålla inte bara egna finansierings- och investeringstjänster utan också finanstjänster som produceras av andra företag. I Finland liksom i de flesta andra av EU:s medlemsstater är det tillåtet för banker att delta i distributionen av försäkringsbolags produkter som en sådan finanstjänst som ansluter sig till eller kan jämföras med bankverksamhet under förutsättning att banken inte ansvarar för den försäkringsrisk som ansluter sig till den erbjudna försäkringen.

Den bestämmelse i lagen om försäkringsbolag och lagen om försäkringsföreningar enligt vilken ett försäkringsbolag eller en försäkringsförening inte får bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse har i Finland tolkats snävt. Det har inte ansetts vara tillåten affärsverksamhet för försäkringsföretag att på samma sätt som banker tillhandahålla och sälja andra företags finanstjänster, trots att verksamheten inte skulle bedrivas för egen räkning eller på eget ansvar. Tolkningen har förblivit snäv även under Finlands medlemskap i EU, trots att försäkringsdirektiven tillåter försäkringsföretag att bedriva även verksamhet som direkt följer av försäkringsrörelsen. Försäkringsföretagen kan dock i flera andra av EU:s medlemsstater bedriva olika slags verksamhet som anknyter till försäkringsrörelsen, t.ex. just förmedling och försäljning av andra företags finanstjänster.

På grund av den utveckling som inträffat i finansmarknadens struktur och omvärld är det motiverat att man inte heller försöker definiera försäkringsrörelsen och den därtill anknyttande tillåtna verksamheten genom att bedöma enbart försäkringsföretagets produkter eller verksamhet eller detaljerna i dem som sådana, utan vid sidan därav bör man även bedöma vad som är syftet med verksamheten och vad som eftersträvas med den. Detta betyder t.ex. att det skall vara tillåtet för försäkringsföretag att delta i distributionen av bankers eller andra finansinstituts produkter som en sådan finanstjänst som anknyter till försäkringsrörelsen och som syftar till att t.ex. de synergismfördelar som ansluter sig till finanskonglomerat skall kunna maximeras genom utgallring av överlappande funktioner hos de företag som hör till gruppen.

Det som anförts ovan betyder dock inte att utvidgningen av verksamhetsområdet får äventyra försäkringsbolagets huvudsakliga verksamhet eller ändra dess karaktär på något väsentligt sätt. Försäkringsbolaget skall fortfarande koncentrera sig på att bedriva försäkringsrörelse och den tillåtna anknytande verksamheten skall inte få vara i någon väsentlig ställning i förhållande till den egentliga verksamheten. Det är också viktigt att säkerställa att den anknytande verksamheten inte äventyrar försäkringsföretagets soliditet eller de förmåner som försäkringarna omfattar.

Det som ovan anförts om försäkringsföretags verksamhetsområde och behovet av att utvidga det gäller försäkringsbolag, försäkringsföreningar och i Finland verksamma försäkringsbolag från tredje land. Däremot skall arbetspensionsförsäkringsbolagen fortfarande koncentrera sig på att sköta enbart sin lagstadgade uppgift.

Marknadsföring

Försäkringsinspektionens och finansinspektionens uppgifter vid tillsynen över marknadsföringen skiljer sig för närvarande från varandra på författningsnivå. Försäkringsinspektionens tillsynsskyldighet baserar sig på den allmänna bestämmelsen i lagen om försäkringsbolag om att tillsynen över försäkringsbolag handhas av Försäkringsinspektionen. Finansinspektionen har däremot i olika lagar getts uttryckliga uppgifter vid tillsynen över marknadsföringen. Finansinspektionen övervakar kreditinstitutens marknadsföring med stöd av kreditinstitutslagens allmänna bestämmelse om tillsyn över marknadsföringen. Tillsynen över marknadsföringen av värdepapper omfattar också godkännande av emissionsprospekt och förhandsgranskning av marknadsföringsmaterial. Också de metoder som Försäkringsinspektionen och finansinspektionen förfogar över när marknadsföringen inte har varit korrekt skiljer sig från varandra.

Framför allt den jämfört med andra placeringsprodukter mera detaljerade normeringen av de uppgifter som skall ges i samband med marknadsföring gällande emission av värdepapper och själva emissionen samt den detal-

jerade tillsynen har lett till att en del av dem som övervakas av finansinspektionen anser att de som marknadsför placeringsprodukter av olika typ blir behandlade på olika sätt. Ojämlikheten har ansetts gälla å ena sidan det material som den som tillhandahåller placeringsprodukten skall utarbeta och å andra sidan de mycket detaljerade krav som ställs på marknadsförings innehåll. Till de sistnämnda hör t.ex. frågorna om en placeringsprodukt kan kallas riskfri, på vilket sätt man skall berätta om den skattemässiga behandlingen av placeringsprodukten eller hur uttalanden om beskattningen kan användas i marknadsföringen.

För närvarande ankommer tillsynen över marknadsföringen av finansiella produkter förutom på specialmyndigheterna även på konsumentombudsmannen för konsumentärendenas del. Denna partiella överlappning av tillsynsbehörigheten har ändå inte visat sig vara problematisk, utan det måste fortfarande betraktas som ändamålsenligt att i tillsynen över marknadsföringen av bank- och försäkringsprodukter förena specialmyndigheternas särskilda sakkunskap om dessa produkter och hela branschen och konsumentombudsmannen allmänna sakkunskap om konsumentärenden. Överlappningen i fråga om behörighet förutsätter naturligtvis ett klart samarbete för undvikande av flerdubbelt arbete och för ordnande av en ändamålsenlig allokering av resurserna.

Finansinspektionens och konsumentombudsmannen samarbete i marknadsföringsfrågor regleras i kreditinstitutslagen, värdepappersmarknadslagen och lagen om konsumentverket. Motsvarande bestämmelser om samarbete mellan Försäkringsinspektionen och konsumentombudsmannen finns inte, så till dessa delar är regleringen osymmetrisk. I praktiken samarbetar även dessa myndigheter. I 2 § lagen om Försäkringsinspektionen ingår en uttrycklig bestämmelse om inspektionens skyldighet att samarbeta med finansinspektionen och på motsvarande bestäms i 4 § lagen finansinspektionen om finansinspektionens skyldighet att samarbeta med Försäkringsinspektionen.

Det vore skäl att precisera Försäkringsinspektionens och konsumentombudsmannens behörighet samt att på lagnivå förenhetliga

Försäkringsinspektionens och finansinspektionens tillsynsbefogenheter och tillsynsuppgifter i den mån det är nödvändigt. Försäkringsinspektionen bör också ges uttryckligt bemyndigande att meddela anvisningar om marknadsföringen.

Dessutom bör till lagen om konsumentverket fogas skyldighet för konsumentombudsmannen att begära utlåtande av Försäkringsinspektionen när konsumentombudsmannen förbjuder användningen av en marknadsföringsåtgärd, utfärdar ett temporärt förbud eller för ett ärende till marknadsdomstolen, om ärendet gäller försäkringsbolag eller försäkringsföreningar. Försäkringsinspektionen bör åläggas motsvarande skyldighet att begära utlåtande av konsumentombudsmannen när inspektionen meddelar ett avslagsbeslut gällande marknadsföring eller avtalsvillkor som hör till tillämpningsområdet för konsumentskyddslagen.

Bestämmelserna om marknadsföring av finansieringsprodukter och tillsyn över marknadsföringen baserar sig på EU:s direktiv. I direktiven för olika områden har man omfattat lösningar som avviker från varandra. Härav följer att det inte är möjligt att på lagstiftningsnivå helt och hållet förenhetliga tillsynen över olika typer av produkter. Sålunda kan man t.ex. inte avstå från förhandsövervakningen av material som ansluter sig till emission av värdepapper på den grunden att marknadsföringen av försäkringsprodukter inte övervakas på motsvarande sätt.

Inom Europeiska unionen övergick man i och med de tredje livförsäkrings- och skadeförsäkringsdirektiven till övervakning i efterhand av försäkringsföretagens verksamhet. För tillsynen över marknadsföringen betyder detta att man inte kan förutsätta att de blanketter och andra tryckta handlingar som används när affärer görs med kunderna skall godkännas på förhand eller systematiskt meddelas för kännedom. Därför är inte möjligt att med åberopande av konkurrensneutralitet förutsätta att försäkringsföretagen skall tillställa Försäkringsinspektionen villkoren för sina försäkringsprodukter på samma sätt som kreditinstituten skall tillställa finansinspektionen villkoren för de avtal med standardvillkor som de använder. En viss skillnad i tillsynen över marknadsföringen måste

alltså godkännas.

Också påföljderna av felaktig marknadsföring skiljer sig från varandra beroende på om det är fråga om en bank- eller försäkringsprodukt. För närvarande finns det endast i fråga om försäkringar en uttrycklig bestämmelse som bygger på tanken om marknadsföringsansvar och som säger att om försäkringsgivaren eller dennes representant har försummat sin informationsskyldighet eller har gett försäkringssökanden felaktig eller vilseledande information om försäkringen, anses försäkringsavtalet vara i kraft med det innehåll som försäkringssökanden hade skäl att sluta sig till utgående från den information han fått. Felet så att säga rättas till genom att försäkringen ändras så att den överensstämmer med den information som getts om den. Om den som lämnat informationen har varit försäkringsmäklare, förverkligas ett motsvarande ansvar genom försäkringsmäklarens skadeståndsskyldighet. I fråga om andra finansiella produkter eller deras förmedlare uppstår inget sådant avtalsrättsligt ansvar som enligt lagen om försäkringsavtal. Också till denna del avviker reglerna om försäkrings- och finansbranschen från varandra.

Endast ett försäkringsföretag kan vara försäkringsgivare. Även andra ombud kan emellertid sälja försäkringar, och av dem är en del företag som är verksamma inom andra branscher. Försäkringsmäklare förmedlar försäkringar och investeringsrådgivare ger råd angående försäkringar utan att vara knutna till enskilda försäkringsföretag.

Exempelvis banker kan vara representanter för försäkringsföretag samt marknadsföra och sälja försäkringar. Om en bank marknadsför försäkringar så att det av marknadsföringen inte framgår vem som i själva verket beviljar försäkringen, agerar banken som om den skulle idka försäkringsrörelse, trots att det är förbjudet för den.

Investeringsrådgivning är verksamhet där en investeringsrådgivare ger kunden råd angående olika placeringsalternativ. Det är alltså fråga om konsultverksamhet och en del av investeringsrådgivarna använder också benämningen konsult. Investeringsrådgivning är inte någon övervakad näring. Det viktiga vid investeringsrådgivning är att investeringsrådgivaren försöker ge kunden bästa

möjliga råd i fråga om olika placeringsalternativ och inte främja försäljningen av någon viss produkt. Detta skiljer försäkringsrådgivaren från en representant för ett företag som tillhandahåller en viss produkt, t.ex. ett ombud vars uppgift är just att främja försäljningen.

I den verksamhet som försäkringsbolagens ombud bedriver har det i praktiken inte alltid klart framgått vilken som är deras rätta roll vid marknadsföringen och försäljningen av försäkringar. Även för försäkringsmäklarnas del har gränsen mellan verksamheten som ombud och oberoende mäklare i vissa praktiska situationer nästan suddats ut.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

2.1. Mål och medel

Det finns två huvudsyften med de föreslagna lagändringarna.

Det första huvudsyftet är att utvidga området för den affärsverksamhet som är tillåten för försäkringsföretag.

Den gällande regleringen av området för den affärsverksamhet som är tillåten för försäkringsbolag är inte tillfredsställande. Till följd av de förändringar i fråga om strukturer, omvärld och produkter som inträffar inom bank- och försäkringssektorerna samt bankernas och försäkringsbolagens ökade samarbete, som leder och redan har lett till uppkomsten av stora finanskonglomerat, är det skäl att omvärdera förhållandet mellan försäkringslagstiftningen och omvärlden.

Försäkringsbolagen bör få större möjligheter att agera på finansmarknaden i olika roller på samma sätt som bankerna. För placeringsverksamhetens del har detta redan förverkligats så att begränsningarna av innehav i företag inom ett främmande verksamhetsområde har upphävts i lagen om försäkringsbolag, lagen om utländska försäkringsbolag och lagen om försäkringsföreningar. Bestämmanderätt i ett företag som bedriver annan verksamhet betraktas inte längre som förbjudet bedrivande av främmande verksamhet.

Trots att ett försäkringsbolag fortfarande i första hand skall koncentrera sig på att bedriva försäkringsrörelse enligt sin koncession,

är det ändamålsenligt att försäkringsföretaget också får marknadsföra och sälja sådana produkter och tjänster från ett annat företag som bedriver annan affärsverksamhet som anknyter till försäkringsrörelsen.

Propositionens andra huvudsyfte är att i tillämpliga delar förenhetliga bestämmelserna om försäkringsföretags och kreditinstituts marknadsföring och tillsynen över den på lagnivå. I praktiken har det visat sig att det finns behov av mera detaljerade bestämmelser även om försäkringsmäklarnas marknadsföring. Genom den nya regleringen försöker man effektivisera tillsynen över den marknadsföring som försäkringsföretagen och försäkringsmäklarna bedriver. Syftet är också att klarlägga den verksamhet som försäkringsföretagens ombud bedriver vid marknadsföring och försäljning av försäkringar.

I syfte att precisera Försäkringsinspektionens och konsumentombudsmannens behörighet samt förenhetliga Försäkringsinspektionens och finansinspektionens tillsynsbefogenheter och tillsynsuppgifter till dessa delar är det ändamålsenligt att det till lagen om försäkringsbolag, lagen om utländska försäkringsbolag, lagen om försäkringsföreningar och lagen om försäkringsmäklare fogas sådana uttryckliga bestämmelser om tillsyn över marknadsföringen som i tillämpliga delar motsvarar bestämmelserna om marknadsföring i 10 kap. kreditinstitutslagen.

Eftersom de praktiska marknadsföringsåtgärderna och marknadsföringssituationerna varierar storligen, är det möjligt att i lagen bestämma om endast allmänna principer för marknadsföringen på ett sätt som motsvarar kreditinstitutslagen och konsumentskyddslagen. Av denna anledning bör Försäkringsinspektionen ges uttryckligt bemyndigande att meddela mera detaljerade anvisningar om marknadsföringen.

Ett fullständigt förenhetligande av tillsynen över marknadsföringen av olika typer av försäkrings- och finansieringsprodukter är inte möjligt på lagstiftningsnivå. Målet är ändå att Försäkringsinspektionen och finansinspektionen i samarbete skall fundera på om det trots skillnaderna mellan försäkrings- och finansieringsprodukterna och bestämmelserna om tillsynen över dem vore möjligt att hitta en enhetlig linje för tillsynen som skulle till-

fredsställa bägge i fråga om de marknadsföringsproblem som visat sig i praktiken. Bägge myndigheterna måste naturligtvis beakta att de valda lösningarna skall behandla marknadsföringen av produkter som säljs såväl under Försäkringsinspektionens som under finansinspektionens tillsyn rättvist.

Utöver ovan anförda huvudsyften är det ändamålsenligt att i detta sammanhang företa även vissa mindre tekniska ändringar och preciseringar i lagstiftningen om försäkringsbranschen vilka beror bl.a. på arbetsfördelningen mellan Försäkringsinspektionen och social- och hälsovårdsministeriet och ändringar i lagstiftningen.

2.2. De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås att lagen om försäkringsbolag, lagen om utländska försäkringsbolag och lagen om försäkringsföreningar ändras så att försäkringsföretagen tillåts att vid sidan av traditionell försäkringsrörelse bedriva även annan i lagen närmare definierad affärsverksamhet. Enligt förslaget kan försäkringsföretag bedriva verksamhet som anknyter till försäkringsrörelsen, vilken vore marknadsföring och försäljning av andra i lagen närmare angivna företags produkter.

Typisk sådan verksamhet är marknadsföring och försäljning av andra finansiella företags produkter. Det är också naturligt för ett försäkringsföretag att det verkar som representant för sådana företag som sysslar med riskhantering, skadeinspektion, skadebekämpning eller därmed jämförbar verksamhet, eftersom sådan verksamhet anknyter till den traditionella försäkringsverksamhetens kärnområden. Ett försäkringsföretag kan marknadsföra och sälja även sådana tjänster och produkter som anknyter till de försäkringsprodukter som försäkringsföretaget säljer.

Även andra än ovan uppräknade företag kan utnyttja försäkringsbolagets organisation och distributionskanaler för marknadsföringen av sina egna produkter, om de hör till samma koncern eller ekonomiska sammanslutning som försäkringsbolaget eller till en sådan ekonomisk gruppering med vilken företaget har ett fast samarbetsförhållande.

Det måste emellertid sättas exakta gränser för tillåten anknytande verksamhet för att den inte skall äventyra försäkringsföretagets egentliga verksamhet, bedrivande av försäkringsrörelse. Den anknytande verksamheten skall enligt förslaget vara lämpad för arten av försäkringsrörelse och den får inte äventyra företagets soliditet eller de förmåner som försäkringarna omfattar. Den anknytande verksamheten får inte heller vad omfattningen beträffar vara väsentlig i förhållande till försäkringsrörelsen. För den anknytande verksamheten skall uppgöras en verksamhetsplan som skall fogas till ansökan om fastställande av försäkringsbolagets bolagsordning eller försäkringsföreningens stadgar eller så skall den i fråga om försäkringsbolag från tredje land sändas till Försäkringsinspektionen för godkännande.

Försäkringsinspektionen skall enligt förslaget ha rätt att förvägra ett försäkringsföretag att bedriva anknytande verksamhet av tillsynsskäl, som ansluter sig till å ena sidan verksamhetens karaktär och omfattning och å andra sidan försäkringsföretagets förmåga att sköta verksamheten på ändamålsenligt sätt.

För det första, om man ämnar bedriva anknytande verksamhet eller om den i efterhand växer i förhållande till försäkringsrörelsen så att verksamheten kan karakteriseras som en väsentlig del av försäkringsföretagets verksamhet eller om den anknytande verksamheten inte lämpar sig för arten av försäkringsrörelse, kan verksamheten förbjudas eller begränsas. Man kan förfara på samma sätt om den anknytande verksamheten äventyrar företagets soliditet eller de förmåner som försäkringarna omfattar.

För det andra kan ett försäkringsföretag förbjudas att bedriva anknytande verksamhet p.g.a. bristfälliga resurser. Det föreslås att om Försäkringsinspektionen utgående från den planerade verksamhetens omfattning, kvaliteten på produkten eller tjänsten i fråga, den sakkunskap som krävs av personalen eller därmed jämförbara omständigheter anser att försäkringsföretaget inte har tillräckliga förutsättningar att sköta den anknytande verksamheten på ändamålsenligt sätt kan inspektionen låta bli att fastställa den bestämmelse i bolagsordningen eller stadgarna som gäller verksamheten eller förbjuda att verksamheten

bedrivs.

Det föreslås att till lagen om försäkringsbolag, lagen om försäkringsföreningar och lagen om utländska försäkringsbolag fogas bestämmelser om försäkringsföretagens marknadsföring och användning av avtalsvillkor, vilka i tillämpliga delar motsvarar 82 och 84 § kreditinstitutslagen. De nya bestämmelserna gäller också arbetspensionsförsäkringsbolag, eftersom lagen om försäkringsbolag också tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag. För att effektivera tillsynsmyndigheternas samarbete föreslås en uttrycklig bestämmelse enligt vilken Försäkringsinspektionen och konsumentombudsmannen skall ha ett ändamålsenligt samarbete.

Till lagen fogas en bestämmelse liknande 86 § kreditinstitutslagen om rätt för Försäkringsinspektionen att förbjuda ett försäkringsföretag att fortsätta eller upprepa marknadsföring eller att använda avtalsvillkor som strider mot lag och en bestämmelse om rätt för Försäkringsinspektionen att förena ett förbud med vite. Konsumentombudsmannen och Försäkringsinspektionen åläggs skyldighet att begära utlåtande av varandra innan ett avslagsbeslut gällande marknadsföring eller användning av avtalsvillkor meddelas.

Till lagen fogas också bestämmelser om försäkringsföretags och försäkringsmäklares rätt att föra avslagsbeslut av Försäkringsinspektionen gällande ett marknadsförings- eller avtalsvillkorsärende till marknadsdomstolen.

Det föreslås att till lagen fogas uttryckliga bestämmelser om försäkringsombuds verksamhet vid marknadsföringen av försäkringar. För att undanröja de problemsituationer som förekommit i praktiken föreslås det att ett försäkringsföretags ombud i sin verksamhet klart skall informera kunden om att han verkar uttryckligen som ombud. När ett ombud marknadsför en enskild försäkring skall han enligt förslaget meddela vilket försäkringsföretags produkt det är fråga om. När ett försäkringsföretag är representant för ett annat företag skall det på motsvarande sätt meddela kunden vilket företags produkt eller tjänst det är fråga om. För tydlighetens skull skall försäkringsföretaget också meddela att försäkringsföretaget inte bedriver verksam-

heten för egen räkning eller är part i det avtal som eventuellt kommer att ingås om den produkt eller tjänst som är föremål för förhandlingar.

Även i lagen om försäkringsmäklare föreslås bestämmelser om försäkringsmäklares marknadsföring och tillsyn över marknadsföringen.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

En utvidgning av försäkringsföretagens verksamhetsområde så att de kan marknadsföra och sälja tjänster och produkter som tillhandahålls av företag i andra branscher samt den effektiverade tillsynen över marknadsföringen av försäkringar betyder att Försäkringsinspektionens tillsynsuppgifter ökar. Tillsynsuppgifterna antas ändå inte öka i någon betydande mån. De nya bestämmelserna medför alltså inte något omedelbart behov av mera personal och således inte heller något behov av att höja den tillsynsavgift som upp bärs av dem som övervakas. Bestämmelserna antas inte heller förorsaka merkostnader för andra offentligrättsliga eller privaträttsliga sammanslutningar.

3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

De föreslagna bestämmelserna medför inga ändringar i myndighetsorganisationerna.

3.3. Verkningar för företagen

Utvidgningen av området för den för försäkringsföretag tillåtna affärsverksamheten betyder att företagen måste anpassa sin organisation till de nya verksamhetsformerna, om de börjar bedriva anknytande verksamhet. Dessutom måste försäkringsföretagen utbilda sina anställda för marknadsföringen och försäljningen av de nya produkterna. Deras inverkan på företagens verksamhet antas dock vara liten. Propositionen kan också leda till att organisationsstrukturerna lättas upp samt att distributionen av produkter och tjänster blir effektivare. Exempelvis när en bank och

ett försäkringsbolag hör till samma koncern kan de undanröja överlappande funktioner och effektivisera distributionen av tjänster genom att använda ett gemensamt kontorsnätverk.

3.4. Verkningar för försäkringstagarna

Den mera detaljerade regleringen av marknadsföringen av försäkringar samt den effektivare tillsynen över marknadsföringen betyder indirekt att rättsskyddet för försäkringstagare och försäkringssökande förbättras. Att försäkringstjänster och produkter och tjänster som anknyter till dem tillhandahålls och säljs på samma ställe betyder smidigare kundbehandling jämfört med nuläget.

4. Beredningen av propositionen

4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Den del av propositionen som gäller marknadsföringen av försäkringar och tillsynen över den baserar sig delvis på förslagen från arbetsgruppen för utveckling av försäkrings- och finanstillsynen (Finansministeriets arbetsgruppspromemorior 9/99). Beträffande de bestämmelser som gäller försäkringsföretagens verksamhetsområde har propositionen beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningsarbetet ordnades ett diskussionsmöte där de viktigaste myndigheterna och försäkringsorganisationerna deltog.

4.2. Utlåtanden

Utlåtande om föreslaget till proposition har begärts av handels- och industriministeriet, justitieministeriet, finansministeriet, Konsumentverket, finansinspektionen, Försäkringsinspektionen, Konsumenternas försäkringsbyrå, Bankbranschens Kundrådgivning, Finlands Konsumentförbund, Fondkommissionärsföreningen rf, Bankföreningen i Finland, Finlands Fondförening rf, Finlands Försäk-

ringsmäklarförbund rf, Finska Försäkringsbolagens Centralförbund, Svenska Försäkringsföreningarnas Förbund, Arbetspensionsanstalternas förbund, Vakuutusyhdistysten Keskusliitto ry och forskardoktor Jaana Norio-Timonen från Finlands Akademi.

Remissinstanserna förhöll sig positivt till de centrala målen i förslaget till proposition. De synpunkter på olika detaljer som framförts i utlåtandena har i mån av möjlighet beaktats i regeringens proposition.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Finansministeriet har den 9 september 1999 tillsatt en arbetsgrupp (Bankservicearbetsgruppen) som skall uppskatta behovet av att se över lagstiftningen om mottagning av insättningar och därmed jämförbara medel från allmänheten vilka skall betalas tillbaka samt om betalningsförmedling. Arbetsgruppen skall bl.a. utreda i vilken omfattning depositionsbankerna borde kunna ta emot insättningar och tillhandahålla betalningsförmedlingstjänster genom andra företag samt lägga fram nödvändiga lagstiftningsförslag angående detta. Bankservicearbetsgruppens utredningsarbete ansluter sig till den regeringsproposition som nu föreligger till behandling till den del det i den är fråga om bankernas möjlighet att lägga ut distributionen av bankservice, dvs. tillhandahålla bankservice via bl.a. försäkringsföretag. Arbetsgruppens mandattid går ut den 31 december 2000.

Riksdagen har antagit regeringens proposition med förslag till lag om gränsöverskridande förbudsförfarande och vissa lagar som har samband med den (RP 178/2000 rd) som innehåller ändringar i bl.a. lagen om marknadsdomstolen. Eftersom det i den proposition som nu föreligger för behandling föreslås ändringar i samma bestämmelser i lagen om marknadsdomstolen bör de ändringar i den förstnämnda propositionen beaktas när propositionen behandlas i riksdagen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lagen om försäkringsbolag

1 kap. Allmänna stadganden

3 §. Paragrafens 1 mom. innehåller för närvarande en allmän bestämmelse enligt vilken ett försäkringsbolag inte får bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse. Det föreslås att momentet ändras så, att ett försäkringsbolags rätt att bedriva även annan affärsrörelse utvidgas. Tillåten annan affärsrörelse definieras närmare i den nya 3 a §. I enlighet med artikel 8.1 punkt b i första skadeförsäkringsdirektivet och artikel 8.1 punkt b i första livförsäkringsdirektivet förutsätts att sådan annan affärsrörelse skall vara direkt anknuten till den försäkringsrörelse som försäkringsbolaget bedriver. Den huvudsakliga formen av affärsverksamhet för ett försäkringsbolag är fortfarande försäkringsrörelse.

3 a §. I paragrafen definieras sådan annan affärsverksamhet som försäkringsbolaget har rätt att bedriva utöver försäkringsrörelse.

Enligt 1 mom. får ett försäkringsbolag utöver sin huvudsakliga verksamhet vara representant även för andra företag som anges i momentet än sådana som bedriver försäkringsverksamhet samt för dessa företags räkning marknadsföra och sälja deras tjänster och produkter till kunderna. I momentet förutsätts inte att de företag som nämns där och försäkringsbolaget hör till samma koncern. Marknadsföringen och försäljningen av produkter och tjänster sker inte för försäkringsbolagets egen räkning utan försäkringsbolaget fungerar endast som förmedlare mellan kunden och företaget. Försäkringsbolaget är inte part i det avtal som eventuellt ingås om en produkt eller tjänst.

De företag som försäkringsbolaget kan vara representant för delas i förslaget in i fyra grupper utgående från arten av den verksamhet de bedriver.

För det första kan ett försäkringsbolag enligt momentets 1 punkt marknadsföra och sälja produkter och tjänster som tillhanda-

hålls av kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller fondföretag som står under offentlig tillsyn inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Dessa företag är finansiella företag och den affärsverksamhet som de bedriver är till vissa delar, t.ex. vid placeringsverksamhet, nära förknippad med försäkringsrörelse.

Med kreditinstitut avses i förslaget i enlighet med kreditinstitutslagen finländska depositionsbanker och andra finländska aktiebolag, andelslag eller hypoteksföreningar som idkar sådan affärsverksamhet. Depositionsbankernas verksamhet avviker från de övriga kreditinstitutens verksamhet så, att de har ensamrätt att ta emot depositioner från allmänheten. Depositionsbanker är affärsbankerna, sparbankerna, sparbanksaktiebolagen, andelsbankerna, de kooperativa bankerna i aktiebolagsform och sådana banker i aktiebolagsform som avses i 41 b § andelsbankslagen (1271/1990). Statsrådet beviljar ett kreditinstitut koncession.

Vidare avses med kreditinstitut i detta förslag ett kreditinstitut som verkar även i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och har fått koncession där. Ett sådant kreditinstitut får enligt 3 § lagen om utländska kreditinstitut och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993) inrätta en filial eller annars i Finland tillhandahålla sådana i 20 § kreditinstitutslagen avsedda tjänster som ingår i dess koncession.

Med stöd av bestämmelsen får ett försäkringsbolag t.ex. ta emot depositioner från allmänheten för depositionsbankens räkning och vidareförmedla dem till banken. Likaså får ett försäkringsbolag i sina egna kontor marknadsföra och sälja bankens krediter till kunderna.

Med värdepappersföretag avses i förslaget finländska aktiebolag och finländska kreditinstitut som fått koncession för att tillhandahålla investeringstjänster enligt 4 § lagen om värdepappersföretag (579/1996). Med investeringstjänst avses enligt 3 § att investeringsobjekt eller ett privat aktiebolags värde-

papper köps, säljs, byts och tecknas för någon annans räkning i eget namn samt att uppdrag som avser investeringsobjekt eller ett privat aktiebolags värdepapper förmedlas eller verkställs (fondkommissionsrörelse). Vidare avses med värdepappersföretag i förslaget enligt lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996) ett utländskt värdepappersföretag som har auktoriserats i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Ett sådant värdepappersföretag har enligt 5 § rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland också utan att etablera dotterbolag eller filial.

Med fondbolag avses enligt 2 § 3 punkten lagen om placeringsfonder (48/1999) ett finländskt aktiebolag som huvudsakligen bedriver fondverksamhet. Fondbolag auktoriserar av statsrådet. Med fondföretag avses i 2 § 10 punkten en utländsk placeringsfond och ett därmed jämförbart utländskt företag för kollektiva investeringar. Ett sådant fondföretag får enligt 128 § marknadsföra sina andelar i Finland om det har auktoriserats i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Enligt förslaget får ett försäkringsbolag marknadsföra och sälja även ett sådant fondföretags produkter och tjänster.

Enligt 2 punkten får ett försäkringsbolag vara representant även för ett annat finansiellt institut inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än det som avses i 1 punkten. Med finansiella institut avses i propositionen i enlighet med kreditinstitutslagen sammanslutningar med undantag för kreditinstitut, som inte tar emot depositioner från allmänheten eller andra medel som skall återbetalas men som beviljar krediter och annan finansiering samt tillhandahåller andra tjänster som avses i 20 § 2–10 punkten kreditinstitutslagen eller förvärvar ägarandelar. Ett sådant finansiellt institut behöver inte koncession för sin verksamhet och står inte under offentlig tillsyn.

Om ett utländskt finansiellt instituts hemort finns i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får den enligt 4 § lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland inrätta en filial i Finland eller annars i Finland tillhandahålla tjänster som avses i 20 § 2–10 punk-

ten kreditinstitutslagen under förutsättningar som närmare anges i paragrafen. Ett försäkringsbolag kan enligt förslaget marknadsföra och sälja även ett sådant utländskt finansiellt instituts produkter och tjänster.

På grund av den betydelse produkter och tjänster i finansieringsbranschen har kan ett försäkringsbolag vara representant för ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag och fondföretag endast om företaget står under offentlig tillsyn. I Finland står alla ovan nämnda företag under finansinspektionens tillsyn. T.ex. centralaffärerna och importörerna inom handeln kan tillhandahålla finansiering för kunder i företag som hör till samma marknadsförings- eller distributionskedja. Ett försäkringsbolag får inte vara representant för en centralaffär eller importör, eftersom dessa företag inte står under offentlig tillsyn.

Enligt 3 punkten får ett försäkringsbolag vara representant för ett sådant företag som tillhandahåller tjänster eller produkter som ingår i riskhantering, skadeinspektion, skadebekämpning eller därmed jämförbar verksamhet. Riskhantering samt skadeinspektion och skadebekämpning har ett nära samband framför allt med skadeförsäkringsverksamhet och därför är det naturligt att ett försäkringsbolag kan förmedla produkter och tjänster som tillhandahålls av ett företag inom denna bransch till kunderna.

Enligt 4 punkten får ett försäkringsbolag marknadsföra och sälja ett annat företags produkter och tjänster, om företagets tjänster och produkter anknyter till de försäkringsprodukter som bolaget säljer. T.ex. i samband med den vårdförsäkring som planeras kan ett försäkringsbolag vara representant för ett företag i vårdbranschen och tillhandahålla dess vårdtjänster för kunder som tecknat försäkringen. Även fastighetsförmedlingsrörelser får tillhandahålla vissa sådana tjänster som anknyter till ett försäkringsbolags produkter. T.ex. en fastighetsförmedlingsrörelses fastighetsvärderingstjänster anknyter till fastighetsförsäkringar, som förutsätter att fastigheten värderas. Däremot får ett försäkringsföretag inte representera en fastighetsförmedlingsrörelse vid den egentliga fastighetsförmedlingsverksamheten, eftersom fastigheter inte anknyter till fastighetsförsäk-

ringar på det sätt som föreslås i propositionen.

Ett försäkringsbolag får tillhandahålla andra tjänster som anknyter till försäkringsprodukter oberoende av om tjänsterna anknyter till bolagets egna försäkringsprodukter eller till de produkter som bolaget tillhandahåller som representant för ett annat försäkringsbolag. T.ex. om ett skadeförsäkringsbolag förmedlar och tillhandahåller ett livförsäkringsbolags försäkringar, får det även sälja andra tjänster som anknyter till livförsäkringsbolagets produkter.

I 2 mom. ingår bestämmelser om en snävare form av samarbete än den som avses i 1 mom. med ett företag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse. Enligt momentet får ett försäkringsbolag avtala om att även ett annat företag än det som avses i 1 mom. under vissa förutsättningar får använda försäkringsbolagets organisation och distributionskanaler i sin egen marknadsföring.

Försäkringsbolaget får för det första ge användningsrätten till ett företag som hör till samma koncern eller samma ekonomiska sammanslutning som försäkringsbolaget. Med ekonomisk sammanslutning avses i förslaget detsamma som i 18 kap. 6 b §. Det är ändamålsenligt att de synergismfördelar som uppnås i en koncern eller i en ekonomisk sammanslutning kan utnyttjas via den gemensamma organisationen.

För det andra får företaget använda försäkringsbolagets organisation och distributionskanaler även om företaget inte bildar en koncern eller en ekonomisk sammanslutning med försäkringsbolaget eller dess dotterföretag, men dock en sådan gruppering som företaget har ett fast ekonomiskt samarbetsförhållande med. Enligt bestämmelsen är det t.ex. möjligt för franchisingföretagare som hör till samma gruppering som försäkringsbolaget att utnyttja försäkringsbolagets distributionsnät i sin marknadsföring.

I franchisingverksamhet handlar det om ett nära affärsförhållande där franchisingmottagaren är i ett starkt beroendeförhållande till franchisinggivaren. Franchisingmottagaren iakttar franchisinggivarens affärsverksamhetsidé och agerar regelbundet tillsammans med denna på marknaden. På grund av det fasta ekonomiska samarbetsförhållandet är

det motiverat att även företagare som hör till denna gruppering får utnyttja försäkringsbolagets marknadsföringsorganisation. Sålunda kan information t.ex. om tjänster och förmedlingsobjekt som tillhandahålls av företagare som står i ett franchisingförhållande till ett fastighetsförmedlingsföretag som hör till samma koncern som försäkringsbolaget ges i försäkringsbolagets kundtjänst och broschyrer och på försäkringsbolagets webbsidor kan det finnas en länk till fastighetsmäklarens webbsidor.

Ett sådant samarbete som avses i momentet gäller alltså endast den möjlighet som ett företag som hör till grupperingen har att bedriva marknadsföring via försäkringsbolaget, men det är inte med stöd av detta moment tillåtet för försäkringsbolaget att delta i den egentliga försäljningen av produkter och tjänster eller vara representant för företaget.

I 1 och 2 mom. är avsikten inte att reglera under vilka förutsättningar ett försäkringsbolag kan överlåta marknadsföringen av egna försäkringar på andra företag. Syftet är inte att ändra rådande rättspraxis med avseende på hur ett försäkringsbolag kan verka som representant för ett annat försäkringsbolag och sälja dess produkter och inte heller att ingripa i vilka företag eller personer som kan fungera som ombud för försäkringsbolag.

I 3 mom. begränsas omfattningen och arten av anknytande verksamhet enligt 1 och 2 mom. Enligt förslaget får anknytande verksamhet inte i fråga om omfattning vara i en väsentlig ställning i förhållande till försäkringsverksamheten. Ett försäkringsbolags primära och huvudsakliga verksamhet är fortfarande att bedriva försäkringsrörelse och därför får inte anknytande verksamhet utvidgas så att den kan anses stå i en väsentlig förhållande till försäkringsrörelsen.

Väsentligheten kan bl.a. bedömas utgående från vilken verkan avkastningen av den anknytande verksamheten har på försäkringsbolagets resultat. Om den anknytande verksamheten är väsentlig eller oväsentlig i förhållande till försäkringsrörelsen måste i praktiken dock avgöras från fall till fall, eftersom t.ex. försäkringsbolagens storlek varierar och arten av försäkringsrörelse är olika beroende på om det är fråga om ett livförsäkringsbolag eller ett skadeförsäkringsbolag. Därför är

helhetsbedömningen av bolagets situation och verksamhet avgörande.

Vidare bör den anknyttande verksamheten anpassas till arten av den försäkringsverksamhet som bolaget bedriver. Syftet är att förhindra att försäkringsbolagets verksamhet väsentligt förändras på grund av den andra affärsverksamheten jämfört med den situation som rådde när bolaget auktoriserades.

Den anknyttande verksamheten får inte heller äventyra försäkringsbolagets soliditet eller de förmåner som försäkringarna omfattar. Tryggandet av försäkringsförmåner, vilket hör till grundkraven inom försäkringsverksamhet, kan bli utsatt för risker om försäkringsbolaget t.ex. med anledning av kvaliteten på en anknyttande produkt eller tjänst eller personalens bristande sakkunskap riskerar att bli skadeståndsskyldig på grund av ett fel som uppstått vid förmedlingen av produkten eller tjänsten.

3 b §. Paragrafens gäller tillsynen över anknyttande verksamhet enligt 3 a § 1 mom. Enligt 1 mom. skall försäkringsbolaget göra upp en verksamhetsplan för den anknyttande verksamheten. Planen skall fogas till en sådan ansökan om fastställelse av bolagsordningen eller ändring av den som försäkringsbolaget skall göra till Försäkringsinspektionen för att den anknyttande verksamheten skall kunna inledas. Bestämmelsen anknyter till den föreslagna ändringen av 2 kap. 4 § 1 mom., enligt vilken det i ett försäkringsbolags bolagsordning bl.a. skall nämnas sådan anknyttande verksamhet som avses i 1 kap. 3 a §. Försäkringsinspektionen kan enligt förslaget meddela närmare föreskrifter om innehållet i verksamhetsplanen. Den fullmakt att meddela föreskrifter som avses i momentet gäller endast den verksamhetsplan som skall göras upp för att anknyttande verksamhet skall kunna inledas. Sådant erhållande av information som är förknippat med s.k. fortlöpande rapportering vid anknyttande verksamhet kan verkställas med stöd av 14 kap. 3 §.

I 2 mom. anges bestämmelser om under vilka förutsättningar Försäkringsinspektionen kan förbjuda ett försäkringsbolag att bedriva anknyttande verksamhet eller begränsa den.

I 3 a § 3 mom. förutsätts att anknyttande verksamhet skall vara lämpad för arten av

den försäkringsverksamhet som bolaget bedriver och får inte till sin omfattning vara i en väsentlig ställning i förhållande till försäkringsverksamheten. Anknyttande verksamhet får inte äventyra bolagets soliditet eller de förmåner som försäkringarna omfattar. Om Försäkringsinspektionen utgående från verksamhetsplanen för den anknyttande verksamheten bedömer att verksamheten uppenbarligen inte uppfyller dessa krav, kan Försäkringsinspektionen låta bli att fastställa den bestämmelse i bolagsordningen som gäller verksamheten. Inspektionens prövningsrätt är bunden till evidenskriteriet, eftersom det är fråga om Försäkringsinspektionens förhandsbedömning och den anknyttande verksamheten ännu inte har inletts.

I momentet bestäms om flera andra kännetecken utgående från vilka Försäkringsinspektionen kan låta bli att fastställa bestämmelsen om anknyttande verksamhet i bolagsordningen. Dessa är verksamhetens omfattning, kvaliteten på den anknyttande produkten eller tjänsten, den sakkunskap som krävs av personalen och andra därmed jämförbara omständigheter. Om Försäkringsinspektionen utgående från dessa omständigheter bedömer att försäkringsbolaget inte kan sköta verksamheten på ett ändamålsenligt sätt, kan bolaget nekas att bedriva den anknyttande verksamheten även om verksamheten i sig uppfyller kraven i 3 a § 3 mom.

Kraven i 3 a § 3 mom. och de tilläggskrav som anges i detta moment utesluter inte varandra vid tillämpningen av lagen. Anknyttande verksamhet kan objektivt sett enligt vad som förutsätts i 3 a § 3 mom. vara i en oväsentlig ställning i förhållande till försäkringsverksamheten och lämpad för arten av försäkringsverksamhet, men på grundval av verksamhetens kvalitet eller sakkunskapen hos den personal som sköter verksamheten eventuellt vara sådan att Försäkringsinspektionen på basis av en helhetsbedömning av situationen har grundad anledning att anse att försäkringsbolaget inte har tillräckliga förutsättningar att sköta den anknyttande verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Om Försäkringsinspektionen senare i samband med tillsynen upptäcker att bolagets anknyttande verksamhet i fråga om art, omfattning eller övriga omständigheter inte upp-

fyller kraven i 3 a § 3 mom. eller om det har förekommit allvarliga brister eller missbruk i verksamheten, kan inspektionen i efterhand antingen helt förbjuda bolaget att bedriva verksamheten eller begränsa den så att verksamheten åter uppfyller kraven i lagen.

Rätten att i efterhand förbjuda ett försäkringsbolag att bedriva sådan verksamhet som den tidigare haft tillåtelse för innebär ett kraftigt ingrepp i bolagets verksamhet. Med tanke på bolagets rättsskydd är det därför viktigt att tröskeln till att förbjuda anknyttande verksamhet i efterhand är högre än när verksamheten inleds. Försäkringsinspektionen kan inte enligt förslaget tillämpa sin rätt att förbjuda, om den anser det vara endast uppenbart att inte den anknyttande verksamheten uppfyller kraven i lagen. Försäkringsinspektionen skall i sin tillsynsverksamhet utgående från erhållna uppgifter exakt kunna påvisa de omständigheter på grund av vilka inspektionen anser sig ha rätt att förbjuda bolaget att bedriva anknyttande verksamhet eller att begränsa verksamheten.

2 kap. Försäkringsbolags bildande

4 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om vad som skall nämnas i ett försäkringsbolags bolagsordning. Det föreslås att 1 mom. 3 punkten ändras så även anknyttande verksamhet som försäkringsbolaget bedriver i enlighet med 1 kap. 3 a § nämns i bolagsordningen.

5 a §. I 2 mom. hänvisas till lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden, som tillämpas på besvär som anförs på beslut av social- och hälsovårdsministeriet och behandlingen av dem. Nämnda lag har upphävts genom förvaltningsprocesslagen (586/1996), som numera tillämpas på besvär över beslut som fattas i förvaltningsärenden. Laghänvisningen i momentet föreslås bli ändrad i enlighet med detta.

2 a kap. Bedrivande av direkt försäkring utomlands

4 §. I paragrafen föreslås vissa tekniska ändringar.

De myndighetsuppgifter som anges i paragrafen hör numera till Försäkringsinspektio-

nen i enlighet med uppgiftsfördelningen mellan social- och hälsovårdsministeriet och Försäkringsinspektionen. Det föreslås att 1—3 mom. ändras i enlighet med detta. Hänvisningen i 3 mom. till lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden ändras till en hänvisning till förvaltningsprocesslagen i enlighet med motiveringen till 1 kap. 5 a § 2 mom.

14 a kap. Konkurrens och marknadsföring

Till 14 a kap. föreslås bli fogat nya 7—13 §, som gäller försäkringsbolags marknadsföring och tillsynen över den samt samarbete med konsumentombudsmannen. Som förebild för bestämmelserna har i tillämpliga delar använts bestämmelserna om marknadsföring i 10 kap. kreditinstitutslagen. Eftersom lagen om försäkringsavtal reglerar vilka uppgifter försäkringsgivaren skall ge försäkringstagaren innan ett försäkringsavtal ingås, kommer de bestämmelser som föreslås att i praktiken i allmänhet användas vid s.k. anonym marknadsföring till allmänheten.

Rubriken för kapitlet föreslås bli ändrad till ”Konkurrens och marknadsföring”, vilket bättre motsvarar kapitlets nya innehåll.

7 §. I den nya 7 § föreslås bestämmelser om allmänna principer för ett försäkringsbolags marknadsföring.

Paragrafens 1 mom. innehåller i likhet med 82 § 1 mom. kreditinstitutslagen en bestämmelse enligt vilken ett försäkringsbolag i sin marknadsföring skall lämna kunden alla de upplysningar om den marknadsförda nyttigheten som kan ha betydelse när kunden fattar avgöranden som gäller nyttigheten. Den föreslagna bestämmelsen gäller både marknadsföring av försäkringar och av produkter och tjänster i anslutning till anknyttande verksamhet.

Enligt 2 mom. får ett försäkringsbolag inte i sin marknadsföring ge osanna eller vilseledande uppgifter eller annars använda något förfarande som är otillbörligt från kundens synpunkt eller som strider mot god sed. Förslaget motsvarar i fråga om innehåll 82 § 2 mom. kreditinstitutslagen.

Enligt 3 mom. skall marknadsföring som inte innehåller upplysningar som behövs med

hänsyn till kundens ekonomiska säkerhet alltid anses otillbörlig. Bestämmelsen motsvarar i fråga om innehåll 82 § 3 mom. kreditinstitutslagen.

I 4 mom. föreslås att det för tydlighetens skull konstateras att bestämmelser om sådana upplysningar som ett försäkringsbolag skall lämna försäkringssökanden innan ett försäkringsavtal ingås meddelas särskilt. En bestämmelse om försäkringsgivarens skyldighet att lämna upplysningar ingår nu i 2 kap. 5 § lagen om försäkringsavtal.

Bestämmelsen i 2 kap. 5 § lagen om försäkringsavtal om försäkringsgivarens skyldighet att lämna upplysningar är även en marknadsföringsbestämmelse, då marknadsföring ges en vid tolkning i enlighet med konsumentskyddslagen. Nämda bestämmelse och de marknadsföringsbestämmelser som nu föreslås strider dock inte mot varandra.

Bestämmelsen i 2 kap. 5 § lagen om försäkringsavtal skall i allmänhet tillämpas i en sådan avtalssituation då försäkringssökanden och försäkringsgivaren förhandlar om försäkringens innehåll. Detta antyds av att en överträdelse av bestämmelsen leder till avtalsrättsliga påföljder. Om överträdelse av skyldigheten att lämna upplysningar har gjorts, anses försäkringsavtalet vara i kraft med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att sluta sig till utgående från den information han fått. I motiveringen till regeringens proposition (RP 114/1993 rd) konstateras att bestämmelsen om upplysningsskyldigheten i lagen om försäkringsavtal inte förutsätter att den information som är avsedd som stöd för försäkringssökandens beslutsfattande skall ges ut också vid den till allmänheten riktade marknadsföringen.

De bestämmelser som nu föreslås tillämpas vid marknadsföring som riktar sig till allmänheten. En överträdelse av dessa bestämmelser leder inte till avtalsrättsligt ansvar, om de eventuella felaktiga eller vilseledande upplysningarna rättas senast vid avtalsförhandlingarna. Däremot skall de administrativa sanktionerna i enlighet med lagen om försäkringsbolag, konsumentskyddslagen och lagen om Konsumentskyddsverket i syfte att rätta eller förbjuda felaktig marknadsföring tillämpas och i vissa fall kan det även bli aktuellt med skadestånd.

8 §. Paragrafen anknyter till den föreslagna 1 kap. 3 a §, där ett försäkringsbolag under vissa förutsättningar ges rätt att representera ett företag i en annan bransch samt sälja tjänster och produkter som tillhandahålls av detta företag.

Ett försäkringsbolag får inte bedriva sådan anknyttande verksamhet för egen räkning. Därför är det viktigt att kunden får rätt bild av försäkringsbolagets roll vid försäljningen av en tjänst eller produkt.

I paragrafen föreslås att försäkringsbolaget, när det är representant på ovan beskrivet sätt, klart skall informera kunden om vilket företags produkt eller tjänst det är fråga om och att försäkringsbolaget inte bedriver verksamheten för egen räkning. Försäkringsbolaget skall också uppge att bolaget inte är part i det avtal som eventuellt ingås om den produkt eller tjänst som är föremål för förhandlingar.

9 §. Bestämmelsen gäller ett försäkringsbolags ombud.

Enligt 1 mom. skall ombudet för ett försäkringsbolag i sin verksamhet klart upplysa kunden om att han är ombud. Med den föreslagna regleringen vill man framför allt förhindra de situationer som förekommit i praktiken där ombudet för ett försäkringsbolag, t.ex. en bank, post eller affär för mobiltelefoner, har marknadsfört produkter i sitt eget namn utan att uppge vilket försäkringsbolags produkter det är fråga om. I synnerhet om den försäkring som säljs på något sätt anknyter till de produkter som ombudet annars säljer, t.ex. en försäkring för mobiltelefoner som mobiltelefonaffären säljer, kan kunden inte ens misstänka att den som säljer försäkringen inte är den faktiska försäkringsgivaren. I en del av de uppdagade fallen har försäkringsgivaren varit ett inhemskt och i en del ett utländskt försäkringsbolag.

Syftet med investeringsrådgivning är att ge kunden uppgifter om olika investeringsalternativ och inte så mycket att främja försäljningen av en viss produkt. Marknadsföring är däremot verksamhet vars mål är att främja försäljningen av en nyttinghet. Kunden skall kunna vara säker på att det inte är fråga om marknadsföring av en viss produkt eller av ett visst bolags produkter för att kunna lita på att han får den för honom bästa möjliga investeringsrådgivningen.

Med den bestämmelse som föreslås i 1 mom. vill man i synnerhet påverka sådana företagare som kallar sig själva neutrala investeringsrådgivare men som i verkligheten är ombud för ett eller flera försäkringsbolag. I ombudsrollen är de en del av det försäkringsbolag de representerar. Om en person eller ett företag som betraktas som ombud för ett försäkringsbolag uppträder som neutral investeringsrådgivare, kan ingrepp i ombudets verksamhet göras genom att tillsynsåtgärder vidtas mot det aktuella försäkringsbolaget.

En försäkringskund måste både när han överväger att teckna en försäkring och när han ingår ett försäkringsavtal veta vem som är försäkringsgivare. Därför föreslås i 2 mom. en bestämmelse enligt vilken ombudet vid marknadsföringen av en enskild försäkring skall uppge vilket försäkringsbolags produkt det är fråga om. Avsikten är att upplysningsskyldigheten skall gälla alla situationer där man marknadsför vissa försäkringar och inte bara t.ex. allmänt uppger att försäkringarna hör till det produkturval som kan fås via företaget.

10 §. I enlighet med 84 § 1 mom. kreditinstitutslagen föreslås att till 1 mom. fogas en förtydligande bestämmelse enligt vilken Försäkringsinspektionen utövar tillsyn över försäkringsbolagets användning av avtalsvillkor och marknadsföring. Försäkringsinspektionen utövar för närvarande med stöd av allmänna befogenheter tillsyn över avtalsvillkor och marknadsföring, eftersom de i lagen inte uttryckligen ställs utanför tillsynen. Tillsynen över avtalsvillkoren utförs i efterhand, eftersom EU:s försäkringsdirektiv förbjuder förhandstillsyn över villkoren. Förslaget förändrar inte i detta avseende nuläget.

Försäkringsinspektionen bör även utöva tillsyn över sådan anknytande verksamhet och sådant marknadssamarbete som anges i 1 kap. 3 a §. Försäkringsinspektionens tillsyn avser bl.a. att säkerställa att bedrivandet av anknytande verksamhet uppfyller förutsättningarna enligt 1 kap. 3 a §. Om ett försäkringsbolag verkar som representant för ett företag som står under finansinspektionens tillsyn, t.ex. ett fondbolag, och marknadsför dess produkter och tjänster, har även finansinspektionen en roll vid tillsynen över mark-

nadsföringen. Försäkringsbolaget kan i exempelssituationen betraktas som fondbolagets ombud, vars verksamhet fondbolaget svarar för. Finansinspektionen kan då ingripa i försäkringsbolagets marknadsföring genom att ålägga fondbolaget att sörja för att försäkringsbolaget rättar till marknadsföringen.

På motsvarande sätt har även Försäkringsinspektionen rätt att gripa in i en banks marknadsföring av försäkringar via ett försäkringsbolag, eftersom banken när den förmedlar försäkringar betraktas som försäkringsbolagets ombud, vars verksamhet försäkringsbolaget svarar för.

Till momentet föreslås bli fogat en förtydligande bestämmelse enligt vilken marknadsföringens lagenlighet och användningen av avtalsvillkor ur konsumentskyddssynvinkel övervakas både av Försäkringsinspektionen och av konsumentombudsmannen, till vilken tillsynen numera hör med stöd av bestämmelserna i konsumentskyddslagen.

Enligt 2 mom. får Försäkringsinspektionen meddela anvisningar om ett försäkringsbolags marknadsföring. Motsvarande rättighet i fråga om kreditinstitut innehas av finansinspektionen.

Lagen om försäkringsbolag innehåller inte för närvarande någon bestämmelse om samarbete mellan Försäkringsinspektionen och konsumentombudsmannen i tillsynsärenden. På grund av symmetrin mellan tillsynsbestämmelserna om försäkringsbolag och kreditinstitut föreslås i 3 mom. en likadan bestämmelse som i 84 § 2 mom. kreditinstitutslagen, enligt vilken Försäkringsinspektionen och konsumentombudsmannen skall ha ett ändamålsenligt samarbete.

11 §. I paragrafen ingår bestämmelser i enlighet med 86 § kreditinstitutslagen om Försäkringsinspektionens tillsynsbefogenheter vid användningen av avtalsvillkor och marknadsföring.

Enligt 1 mom. kan Försäkringsinspektionen, om det med beaktande av kundskyddet är nödvändigt, förbjuda ett försäkringsbolag att fortsätta att använda lagstridiga avtalsvillkor eller lagstridig marknadsföring. Vidare har Försäkringsinspektionen rätt att förbjuda försäkringsbolaget att upprepa förbjuden eller därmed jämförbar marknadsföring eller användning av avtalsvillkor.

Försäkringsinspektionen har redan nu med stöd av 14 kap. 5 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag rätt att förbjuda ett försäkringsbolag att fortsätta ett lagstridigt förfarande. Den föreslagna bestämmelsen strider inte mot gällande reglering utan är avsedd att komplettera och precisera Försäkringsinspektionens tillsynsbefogenheter vid tillsynen över marknadsföring och avtalsvillkor.

I 2 mom. föreslås att Försäkringsinspektionen kan meddela ett förbud som avses i 1 mom. också temporärt. Förbudet gäller tills saken har avgjorts slutligt. Bestämmelsen motsvarar i fråga om innehåll 86 § 2 mom. kreditinstitutslagen. Bestämmelsen behövs därför att det t.ex. på grund av ärendets omfattning eller förfarandets snabba verkan eller av något annat särskilt skäl är nödvändigt att i brådskande ordning förhindra ett visst slags marknadsföring eller avtalsvillkor.

Enligt 3 mom. kan Försäkringsinspektionen förena sitt förbud med vite. Vitet döms ut av marknadsdomstolen, då vite i andra tillsynsfall enligt 14 kap. 5 § 3 mom. döms ut av länsstyrelsen i Nylands län. Bestämmelsen motsvarar i fråga om innehåll 86 § 3 mom. kreditinstitutslagen.

12 §. Enligt 1 mom. får ändring i ett beslut om förbud som Försäkringsinspektionen meddelar enligt 11 § 1 och 2 mom. inte sökas genom besvär. Innehållet i bestämmelsen motsvarar 86 § 4 mom. kreditinstitutslagen.

På grund av symmetrin mellan tillsynsbestämmelserna är det motiverat att besvär över Försäkringsinspektionens avslagsbeslut på samma sätt som i kreditinstitutslagen anförs hos marknadsdomstolen och inte högsta förvaltningsdomstolen. Enligt 2 mom. har ett försäkringsbolag i enlighet med 87 § kreditinstitutslagen 30 dagar på sig från delfäendet av Försäkringsinspektionens beslut att föra beslutet till marknadsdomstolen vid äventyr att beslutet annars blir bestående.

13 §. Ett mål för förslaget är att effektivisera tillsynsmyndigheternas samarbete vid tillsynen över marknadsföring och avtalsvillkor. Därför föreslås i paragrafen att Försäkringsinspektionen skall begära konsumentombudsmannens utlåtande i ärendet innan den meddelar ett avslagsbeslut som avses i 11 §, om förbudet gäller frågor som hör till konsumentskyddslagens tillämpningsområde.

Till lagen om Konsumentverket föreslås bli fogat en symmetrisk bestämmelse, enligt vilken konsumentombudsmannen skall begära Försäkringsinspektionens utlåtande innan ett avslagsbeslut meddelas, om ärendet gäller ett försäkringsbolags eller en försäkringsförenings marknadsföring.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

1.2. Lagen om utländska försäkringsbolag

21 §. *Besvärsrätt.* Hänvisningen i 2 mom. till lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden föreslås bli ändrad till en hänvisning till förvaltningsprocesslagen i enlighet med 2 kap. 5 a § 2 mom. och 2 a kap. 4 § 3 mom. lagen om försäkringsbolag.

22 a §. *Tillåten affärsverksamhet.* Till lagen föreslås bli fogat en ny 22 a §, som innehåller bestämmelser om sådan affärsverksamhet som är tillåten för försäkringsbolag från tredje land. Lagens 56 §, som nu innehåller bestämmelser om tillåten affärsverksamhet, gäller även utländska EES-försäkringsbolag. Tillsynen över utländska EES-försäkringsbolags ekonomi hör dock till tillsynsmyndigheterna i deras hemstater, vilka även har rätt att definiera vilken sorts affärsverksamhet som är tillåten för ett försäkringsbolag under deras tillsyn. Därför begränsas den 22 a § som föreslås så att den gäller endast försäkringsbolag från tredje land.

Det föreslås att affärsverksamhet som är tillåten för försäkringsbolag från tredje land utvidgas på ett sätt som motsvarar finländska försäkringsbolag. Enligt den ändring som föreslås i paragrafen får ett försäkringsbolag från tredje land utöver sin huvudsakliga affärsverksamhet, försäkringsrörelse, bedriva även annan verksamhet som anknyter till försäkringsrörelsen och som definieras närmare i 22 b §.

22 b §. *Bedrivande av annan affärsverksamhet än försäkringsrörelse.* Till lagen föreslås bli fogat en ny 22 b §, som innehåller närmare bestämmelser om vilket slags affärsverksamhet ett försäkringsbolag från tredje land kan bedriva utöver försäkringsrö-

relsen.

Den 22 b § som föreslås har samma innehåll som den föreslagna 1 kap. 3 a § lagen om försäkringsbolag och är avsedd att tolkas på samma sätt. Ett försäkringsbolag från tredje land får under samma förutsättningar som ett finländskt försäkringsbolag i Finland verka som representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet samt för företagets räkning marknadsföra och sälja dess tjänster och produkter till kunderna, om företaget i fråga är ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller fondföretag som står under offentlig tillsyn inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller ett annat finansiellt institut eller ett företag som tillhandahåller tjänster eller produkter i anslutning till riskhantering, skadeinspektion, skadebekämpning eller därmed jämförbar verksamhet.

Ett företag, vars tjänster eller produkter anknyter till de försäkringsprodukter som ett försäkringsbolag från tredje land säljer antingen för egen räkning eller som representant för ett annat företag, får även sälja sina produkter eller tjänster via försäkringsbolaget från tredje land.

På ett sätt som motsvarar lagen om försäkringsbolag och på samma grunder föreslås bestämmelser om att ett försäkringsbolag från tredje land kan avtala om att ett annat företag än det som avses i 1 mom. får använda försäkringsbolagets organisation och distributionskanaler i sin egen marknadsföring, om företaget och försäkringsbolaget från tredje land hör till samma koncern eller samma ekonomiska sammanslutning eller en sådan ekonomisk gruppering som företaget fortlöpande agerar tillsammans med på marknaden och med vilken det har ett fast ekonomiskt samarbetsförhållande.

Anknytande verksamhet skall vara lämpad för arten av den försäkringsverksamhet som ett försäkringsbolag från tredje land bedriver i Finland och får inte i fråga om omfattning vara i väsentlig ställning i förhållande till denna försäkringsverksamhet. Anknytande verksamhet får inte äventyra representationens soliditet eller de förmåner som försäkringarna omfattar.

22 c §. *Verksamhetsplan och förbud mot annan affärsverksamhet.* Ett försäkringsbolag

från tredje land skall på samma sätt som finländska försäkringsbolag göra upp en verksamhetsplan för anknytande verksamhet. Bolaget kan dock inte åläggas att ta in planen i sin bolagsordning, eftersom bestämmelser om innehållet i ett utländskt försäkringsbolags bolagsordning meddelas i lagstiftningen i bolagets hemstat. Försäkringsbolaget skall däremot sända planen till Försäkringsinspektionen för godkännande innan den anknytande verksamheten kan inledas. Försäkringsinspektionen kan på ett sätt som motsvarar bestämmelserna i lagen om försäkringsbolag meddela närmare föreskrifter om innehållet i verksamhetsplanen. Försäkringsinspektionen kan på samma grunder som för finländska försäkringsbolag förbjuda ett försäkringsbolag från tredje land att bedriva anknytande verksamhet eller begränsa den.

56 §. *Verksamhet som representant.* Paragrafens 2 och 3 mom., som gällde ett utländskt försäkringsbolags rätt att äga företag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, har upphävts genom lag 950/2000. Paragrafen innehåller för närvarande endast ett moment, som innehåller bestämmelser om vilken affärsverksamhet som tillåts ett utländskt försäkringsbolag.

Eftersom bestämmelser om affärsverksamhet föreslås i den nya 22 a §, föreslås att paragrafen ändras så att den på samma sätt som 14 a kap. 8 § lagen om försäkringsbolag innehåller bestämmelser om hur ett försäkringsbolag från tredje land skall gå till väga när det marknadsför eller säljer ett annat företags tjänster eller produkter. Den nuvarande rubriken för paragrafen "Idkande av annan affärsverksamhet" föreslås bli ändrad till "Verksamhet som representant", som bättre motsvarar paragrafens nya innehåll.

I paragrafen bestäms på samma sätt som i 14 a kap. 8 § lagen om försäkringsbolag om den skyldighet som ett försäkringsbolag från tredje land har att lämna upplysningar om omständigheter som gäller anknytande verksamhet samt verksamheten som representant. Enligt 1 mom. skall försäkringsbolaget klart upplysa kunden om vilket företags produkt eller tjänst det är fråga om. Bolaget skall även informera kunderna om att det inte bedriver verksamheten för egen räkning eller är part i det avtal som eventuellt ingås om den

produkt eller tjänst som är föremål för förhandlingar.

Paragrafens 2 mom. gäller utländska EES-försäkringsbolag. Även ett utländskt EES-försäkringsbolag åläggs på samma sätt som finländska försäkringsbolag och försäkringsbolag från tredje land att informera kunderna om sin roll som representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet.

60 §. *Marknadsföring.* Bestämmelserna om marknadsföring samt tillsyn över den och avtalsvillkoren i 14 a kap. lagen om försäkringsbolag bör enligt förslaget även gälla utländska försäkringsbolag. Bestämmelserna gäller både utländska EES-försäkringsbolag och försäkringsbolag från tredje land. I lagen föreslås inte en upprepning av bestämmelserna i lagen om försäkringsbolag utan att till 60 § fogas en bestämmelse enligt vilken man vid ett utländskt försäkringsbolags marknadsföring och tillsynen över den samt avtalsvillkoren på motsvarande sätt iakttar vad som bestäms i 14 a kap. 7 och 9—12 § lagen om försäkringsbolag. I lagen behövs ingen hänvisning till 14 a kap. 8 § lagen om försäkringsbolag, eftersom 56 § 1 mom. redan enligt förslaget innehåller en bestämmelse med motsvarande innehåll. Paragrafens nuvarande rubrik "Uppgifter som skall lämnas vid marknadsföring" föreslås bli ändrad till "Marknadsföring".

Bestämmelsen i gällande 60 §, enligt vilken ett utländskt försäkringsbolag i sin marknadsföring skall uppge sitt namn, sin bolagsform, sin hemstat, adressen till sitt huvudkontor samt adressen till det kontor eller den representation som försäkringsavtalet skall ingås med förblir i kraft i sin nuvarande form.

76 §. *Olovligt bedrivande av försäkringsrörelse.* I paragrafen föreslås vissa tekniska ändringar. I 1 mom. 1 punkten hänvisas till 56 § 1 mom. Eftersom bestämmelser om affärsverksamhet som är tillåten för försäkringsbolag från tredje land tas in i den nya 22 a §, förslås hänvisningen bli ändrad på motsvarande sätt. I 1 mom. 2 punkten och 2 mom. görs en teknisk ändring som orsakas av arbetsfördelningen mellan Försäkringsinspektionen och social- och hälsovårdsministeriet.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av lagen om försäkringsbolag.

1.3. Lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

1 §. *Lagens tillämpningsområde.* Enligt 3 § lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag får ett arbetspensionsförsäkringsbolag inte bedriva annan försäkringsrörelse än sådan pensionsförsäkringsverksamhet som avses i lagen om pension för arbetstagare (395/1961) eller lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare (468/1969) och sådan återförsäkring som direkt hänför sig till denna verksamhet.

Med anledning av arten av den sociala försäkringsverksamhet som arbetspensionsförsäkringsbolagen bedriver är det inte ändamålsenligt att arbetspensionsförsäkringsbolag tillåts att bedriva anknyttande verksamhet i enlighet med 1 kap. 3 a § lagen om försäkringsbolag. Därför föreslås att till förteckningen i 1 § 3 mom., som innehåller de bestämmelser i lagen om försäkringsbolag som inte tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag, fogas 1 kap. 3 a § och 14 a kap. 8 § lagen om försäkringsbolag. Vidare fogas 14 a kap. 7 § 4 mom. till förteckningen, eftersom lagen om försäkringsavtal inte tillämpas på lagstadgad försäkring.

Däremot tillämpas 14 a kap. 7 § 1–3 mom. samt 9–12 §, som gäller försäkringsbolagens marknadsföring samt tillsynen över den och avtalsvillkoren, även på arbetspensionsförsäkringsbolag.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av lagen om försäkringsbolag.

1.4. Lagen om försäkringsföreningar

1 kap. Allmänna stadganden

4 §. Paragrafen innehåller för närvarande bestämmelser om hurdan försäkringsrörelse en försäkringsförening får bedriva. En försäkringsförenings rätt att bedriva även annan rörelse än försäkringsrörelse föreslås bli utvidgad på samma sätt som för finländska försäkringsbolag och försäkringsbolag från tred-

je land. Bestämmelser om saken tas in i 1 mom. För tydlighetens skull föreslås att hela 4 § skrivs om.

Bestämmelsen i 1 mom. är onödig, eftersom det är självklart att en försäkringsförening får bedriva sådan försäkringsrörelse som nämns i stadgarna. I stället föreslås att till momentet flyttas bestämmelsen i 5 § 1 mom., där föreningens affärsverksamhet begränsas till försäkringsrörelse. Dessutom bestäms att föreningen kan bedriva även annan verksamhet som ansluter sig till försäkringsrörelse. Denna verksamhet definieras närmare i 5 §.

Inga ändringar föreslås i 2 mom.

Bestämmelsen i gällande 4 mom. om en försäkringsförenings återförsäkringsrörelse föreslås bli flyttad till 3 mom., i stället för det 3 mom. som upphävts genom lag 451/1995. Inga ändringar föreslås i momentets sakinhåll.

Bestämmelsen i 5 § 2 mom., som innehåller en definition av en försäkringsförenings skadeförsäkring, föreslås bli flyttad till 5 mom. Eftersom Finland nu är medlemsstat i Europeiska unionen, föreslås att i definitionen tas bort hänvisningen till ett avtal som ingåtts inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I enlighet med den nya grundlagen föreslås att närmare föreskrifter om försäkringsklasser utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet och inte genom ministeriets föreskrifter.

5 §. Det föreslås att paragrafen helt skrivs om så att den innehåller en definition på sådan anknytande verksamhet som är tillåten för försäkringsföreningar. Paragrafen har samma innehåll som 1 kap. 3 a § lagen om försäkringsbolag och 22 b § lagen om utländska försäkringsbolag och avses bli tolkad på samma sätt som dessa.

En försäkringsförening kan sålunda utöver sin huvudsakliga verksamhet, dvs. att bedriva försäkringsrörelse, verka som representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet samt för företagets räkning marknadsföra och sälja dess tjänster och produkter till kunder, om företaget i fråga är ett kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller fondföretag som står under offentlig tillsyn eller något annat finansiellt institut eller företag som tillhandla-

håller tjänster eller produkter i anslutning till riskhantering, skadeinspektion, skadebekämpning eller därmed jämförbar verksamhet.

Även ett företag, vars tjänster eller produkter anknyter till de försäkringsprodukter som försäkringsföreningen säljer antingen för sin egen räkning eller som representant för ett annat försäkringsföretag, får använda företaget som distributionskanal för sina produkter och tjänster.

På samma sätt som lagen om försäkringsbolag och lagen om utländska försäkringsbolag och på samma grunder föreslås bestämmelser om att en försäkringsförening kan avtala om att även ett annat företag än ett sådant som avses i 1 mom. kan använda föreningens organisationen och distributionskanaler i sin egen marknadsföring, om företaget och försäkringsföreningen hör till samma koncern eller samma ekonomiska sammanslutning eller en sådan ekonomisk gruppering som företaget fortlöpande agerar tillsammans med på marknaden och med vilken företaget har ett fast ekonomiskt samarbetsförhållande.

Anknytande verksamhet skall vara lämpad för arten av den försäkringsverksamhet som försäkringsföreningen bedriver och får inte till sin omfattning vara i en väsentlig ställning i förhållande till försäkringsverksamheten. Den anknytande verksamheten får inte äventyra föreningens soliditet eller de förmåner som försäkringarna omfattar.

En försäkringsförening skall på samma sätt som finländska försäkringsbolag och försäkringsbolag från tredje land göra upp en verksamhetsplan för sin anknytande verksamhet. Planen skall fogas till en sådan ansökan om fastställelse av stadgarna eller en ändring av dem som skall göras till Försäkringsinspektionen för att anknytande verksamhet skall kunna inledas.

På samma sätt som bestämmelserna i lagen om försäkringsbolag och lagen om utländska försäkringsbolag kan Försäkringsinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i verksamhetsplanen. Försäkringsinspektionen kan på samma grunder som för finländska försäkringsbolag och försäkringsbolag från tredje land förbjuda en försäkringsförening att bedriva anknytande verk-

samhet eller begränsa den.

Paragrafens 6 mom. innehåller en likadan bestämmelse som i 14 a kap. 8 § lagen om försäkringsbolag och 56 § 1 mom. lagen om utländska försäkringsbolag om försäkringsföreningens skyldighet att informera kunden om sin roll som representant för ett annat företag. På samma sätt som finländska försäkringsbolag och försäkringsbolag från tredje land skall en försäkringsförening klart informera kunden om vilket företags produkt eller tjänst det är fråga om i föreningens förmedlingsverksamhet och att föreningen inte bedriver verksamheten för egen räkning eller är part i det avtal som eventuellt ingås om den produkt eller tjänst som är föremål för förhandlingar.

2 kap. Bildande av en försäkringsförening

3 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om vad en försäkringsförening skall nämna i sina stadgar. Det föreslås att 1 mom. 3 punkten ändras så, att även sådan anknytande verksamhet som föreningen bedriver enligt 1 kap. 5 § nämns i stadgarna utöver andra uppgifter.

12 kap. Tillsynen över försäkringsföreningarna

2 §. Till kapitlet föreslås en ny 2 §, i stället för den 2 § som upphävts genom lag 81/1999. I den nya 2 § ingår bestämmelser om en försäkringsförenings marknadsföring samt om tillsynen över avtalsvillkoren.

Bestämmelserna om marknadsföring i 14 a kap. lagen om försäkringsbolag samt tillsynen över den och avtalsvillkoren kommer enligt förslaget även att gälla försäkringsföreningar. I lagen föreslås inte en upprepning av bestämmelserna i lagen om försäkringsbolag utan till 2 § fogas en bestämmelse enligt vilken man i försäkringsföreningens marknadsföring samt tillsynen över den och avtalsvillkoren i tillämpliga delar iakttar 14 a kap. 7 samt 9–12 § lagen om försäkringsbolag. I lagen behövs ingen hänvisning till 14 a kap. 8 § lagen om försäkringsbolag, eftersom 1 kap. 5 § 5 mom. redan innehåller en bestämmelse med samma innehåll.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av lagen om försäkringsbolag.

1.5. Lagen om försäkringsmäklare

8 §. *Försäkringsmäklarens skyldigheter.* Till paragrafen föreslås bli fogat nya 2–4 mom. där det bestäms om försäkringsmäklarens marknadsföring som riktar sig till allmänheten. Bestämmelser om försäkringsmäklarens skyldighet att se till att uppdragsgivaren får detaljerad information innan ett försäkringsavtal ingås finns i 9 §.

En försäkringsmäklare marknadsför i första hand sina egna mäklartjänster och avsikten med de bestämmelser som föreslås är just att reglera denna marknadsföring. En framgångsrik försäkringsmäklarverksamhet grundar sig dock på försäljning av försäkringar. Sålunda marknadsför mäklarna i praktiken även försäkringar och inte bara sina egna mäklartjänster.

Försäkringsmäklarens marknadsföring av försäkringar begränsas dock av att en försäkringsmäklare skall vara oberoende av försäkringsgivaren och inte kan vara ombud för försäkringsgivaren. Mäklaren kan sålunda inte marknadsföra en viss försäkringsgivares eller vissa försäkringsgivares försäkringar, eftersom det då är fråga om ombudsverksamhet. Om en försäkringsmäklare på allmän nivå marknadsför t.ex. livförsäkringar som investeringsobjekt, bör de föreslagna bestämmelserna även gälla sådan marknadsföring.

Innehållet i momenten motsvarar 14 a kap. 7 § 1–3 mom. lagen om försäkringsbolag. Sålunda skall en försäkringsmäklare i sin marknadsföring lämna kunden sådana upplysningar om sina egna tjänster och marknadsförda försäkringar som kan ha betydelse när kunden fattar beslut om mäklartjänster eller försäkringar. En försäkringsmäklare får inte i sin marknadsföring lämna osanna eller vilseledande upplysningar eller annars använda ett förfarande som ur kundens synvinkel är otillbörligt eller strider mot god försäkringsmäklarsed. Marknadsföring som inte innehåller sådana upplysningar som behövs för kundens ekonomiska säkerhet skall alltid anses vara otillbörlig.

8 a §. *Upplysningar om försäkringsmäklars verksamheten.* Till lagen föreslås bli fogat en ny 8 a §, i vars 1 mom. en försäkringsmäklare åläggs att i sin verksamhet klart uppge att han uttryckligen är försäkringsmäklare. I 2 mom. förbjuds en försäkringsmäklare att i sin marknadsföring uppge att han representerar någon viss försäkringsgivare. På basis av momentet får en försäkringsmäklare inte heller uppge att han representerar flera försäkringsgivare, eftersom en försäkringsmäklare inte i allmänhet får vara representant för en försäkringsgivare. Avsikten med den föreslagna bestämmelsen är att förtydliga gränsen mellan självständiga och oberoende försäkringsmäklare och försäkringsföretags ombud.

8 b §. *Tillsyn över marknadsföring och avtalsvillkor.* Den nya 8 b § som föreslås innehåller på samma sätt som 14 a kap. 10 § lagen om försäkringsbolag en bestämmelse om tillsynen över en försäkringsmäklares användning av avtalsvillkor och marknadsföring. Enligt 1 mom. utövar Försäkringsinspektionen tillsyn över försäkringsmäklarens användning av avtalsvillkor och marknadsföring. På samma sätt som lagen om försäkringsbolag föreslås i momentet en förtydligande bestämmelse enligt vilken tillsyn över marknadsföringens lagenlighet och användningen av avtalsvillkor med hänsyn till konsumentskyddet utövas av både Försäkringsinspektionen och konsumentombudsmannen, till vilken tillsynen numera hör enligt bestämmelserna i konsumentskyddslagen.

Enligt 2 mom. kan Försäkringsinspektionen meddela anvisningar om en försäkringsmäklares marknadsföring.

I 3 mom. ingår bestämmelser om samarbetet mellan konsumentombudsmannen och Försäkringsinspektionen vid tillsynen över marknadsföringen av försäkringar.

8 c §. *Beslut om förbud.* I den nya 8 c § finns på samma sätt som i 14 a kap. 11 § lagen om försäkringsbolag bestämmelser om Försäkringsinspektionens tillsynsbefogenheter när det gäller försäkringsmäklares användning av avtalsvillkor och marknadsföring.

Sålunda kan Försäkringsinspektionen, om det med beaktande av god försäkringsmäklarsed behövs, förbjuda en försäkringsmäkla-

re att fortsätta att använda lagstridiga avtalsvillkor eller bedriva lagstridig marknadsföring eller att upprepa sådan eller därmed jämförbar marknadsföring eller användning av avtalsvillkor. Försäkringsinspektionen kan även utfärda ett temporärt förbud.

Med avtalsvillkor avses i lagrummet både villkor för det uppdragsavtal som ingås med kunden och villkor för ett avtal mellan maklaren och försäkringsgivaren. Däremot avses inte med avtalsvillkor villkor för ett försäkringsavtal som förmedlas, eftersom försäkringsgivaren ansvarar för dessa avtalsvillkor.

Försäkringsinspektionen kan förena sitt förbud med vite. Vitet döms på samma sätt som i fråga om försäkringsbolag och försäkringsföreningar ut av marknadsdomstolen.

8 d §. *Ändringssökande.* I Försäkringsinspektionens beslut om förbud får ändring inte sökas genom besvär, men en försäkringsmäklare kan föra Försäkringsinspektionens beslut till marknadsdomstolen på samma sätt som i fråga om försäkringsbolag och försäkringsföreningar.

8 e §. *Begäran om utlåtande.* I syfte att effektivisera ett ändamålsenligt samarbete mellan tillsynsmyndigheterna bestäms i den nya 8 e § att Försäkringsinspektionen skall begära utlåtande av konsumentombudsmannen innan ett förbud som avses i 8 c § utfärdas, om förbudet gäller frågor som hör till konsumentskyddslagens tillämpningsområde.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av lagen om försäkringsbolag.

1.6. Lagen om Konsumentverket

7 §. *Begäran om utlåtande.* I 14 a kap. 10 § 3 mom. lagen om försäkringsbolag föreslås bestämmelser om att Försäkringsinspektionen och konsumentombudsmannen skall idka ett ändamålsenligt samarbete.

I enlighet med denna princip föreslås till 2 mom. bli fogat en bestämmelse enligt vilken konsumentombudsmannen skall begära utlåtande av Försäkringsinspektionen innan han utfärdar ett förbud som avses i 6 § lagen om Konsumentverket eller utfärdar det temporärt eller för ärendet till marknadsdomstolen, om ärendet gäller försäkring eller marknadsfö-

ring av försäkringar. Motsvarande bestämmelse om kreditinstitutens marknadsföring och marknadsföring av värdepapper ingår i 7 § 1 mom.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av lagen om försäkringsbolag.

1.7. Lagen om marknadsdomstolen

I propositionen föreslås att marknadsdomstolens befogenheter utvidgas så att Försäkringsinspektionens avslagsbeslut som gäller försäkringsbolags och försäkringsföreningars användning av avtalsvillkor och marknadsföring kan föras till marknadsdomstolen. Förslaget förutsätter ändringar även i lagen om marknadsdomstolen.

1 §. Paragrafen innehåller en förteckning över de författningar med stöd av vilka marknadsdomstolen är behörig att behandla och avgöra ärenden. Till förteckningen föreslås bli fogat nya 11–14 punkter, som innehåller hänvisningar till lagen om försäkringsbolag, lagen om utländska försäkringsbolag, lagen om försäkringsföreningar och lagen om försäkringsmäklare som bevis på marknadsdomstolens befogenhet att behandla och avgöra avslagsbeslut som Försäkringsinspektionen i enlighet med dessa lagar fattar om marknadsföring och användning av avtalsvillkor. I punkt 9 och 10 föreslås tekniska ändringar som orsakas av de nya 11–14 punkterna.

6 i §. Till lagen föreslås bli fogat en ny 6 i §, som på samma sätt om 6 c § innehåller en bestämmelse om ett ärendes anhängiggörande vid marknadsdomstolen samt om sökanden. Ett ärende blir väckt vid marknadsdomstolen på ansökan av det finländska eller utländska försäkringsbolag, den försäkringsförening eller försäkringsmäklare som Försäkringsinspektionens avslagsbeslut gäller. Ett

ärende som gäller utdömande av vite som förenats med avslagsbeslutet blir dock anhängigt på ansökan av Försäkringsinspektionen.

7 §. Det föreslås att 1 mom. 1 punkten ändras så att ett finländskt eller utländskt försäkringsbolag, en försäkringsförening och en försäkringsmäklare skall uppge Försäkringsinspektionens avslagsbeslut i en ansökan till marknadsdomstolen.

Paragrafens 2 mom. ändras så att ett finländskt eller utländskt försäkringsbolag, en försäkringsförening eller försäkringsmäklare till sin ansökan skall foga Försäkringsinspektionens beslut i original eller en officiellt styrkt kopia och dessutom ett bevis över dagen för delfäendet.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av lagen om försäkringsbolag.

2. Närmare föreskrifter

Enligt förslaget utfärdar Försäkringsinspektionen närmare föreskrifter om den verksamhetsplan som finländska försäkringsbolag och försäkringsbolag från tredje land och försäkringsföreningar skall göra upp över anknytande verksamhet som de bedriver utöver försäkringsrörelsen. Försäkringsinspektionen kan enligt förslaget även utfärda anvisningar om marknadsföring av försäkringar till försäkringsbolag och försäkringsföreningar.

3. Ikraftträdande

Lagarna i propositionen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

1.

Lag

om ändring av lagen om försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/1979) 1 kap. 3 § 1 mom., 2 kap. 4 § 1 mom. 3 punkten och 5 a § 2 mom., 2 a kap. 4 § och rubriken för 14 a kap., dessa lagrum sådana de lyder, 1 kap. 3 § 1 mom. och 2 kap. 4 § 1 mom. 3 punkten i lag 752/1993, 2 kap. 5 a § 2 mom. och 2 a kap. 4 § i lag 389/1995 och rubriken för 14 a kap. i lag 632/1991, samt

fogas till 1 kap. en ny 3 a §, i stället för den 3 a § som upphävts genom lag 355/1997, och en ny 3 b § samt till 14 a kap. en ny 7 §, i stället för den 7 § som upphävts genom lag 483/1992, och nya 8—13 § som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

3 §

Ett försäkringsbolag får inte bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse och sådan verksamhet enligt 3 a § som anknyter till försäkringsrörelsen (*anknyttande verksamhet*).

3 a §

Ett försäkringsbolag får utöver sin huvudsakliga verksamhet vara representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet samt för detta företags räkning marknadsföra och sälja dess tjänster och produkter till kunder, om företaget i fråga är

1) ett sådant kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller fondföretag som står under offentlig tillsyn inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) ett annat finansiellt institut inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än ett sådant som avses i 1 punkten,

3) ett företag som tillhandahåller tjänster eller produkter i anslutning till riskkontroll,

skadeinspektion, skadebekämpning eller därmed jämförbar verksamhet, eller

4) ett företag vars tjänster eller produkter anknyter till de försäkringsprodukter som bolaget säljer antingen för egen räkning eller som representant för ett annat försäkringsföretag.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. kan ett försäkringsbolag avtala om att även ett annat företag än ett sådant som avses i 1 mom. får använda försäkringsbolagets organisation och distributionskanaler vid marknadsföringen av sina egna produkter och tjänster, om

1) företaget och försäkringsbolaget hör till samma koncern eller samma ekonomiska sammanslutning, eller

2) företaget och försäkringsbolaget hör till en sådan ekonomisk gruppering som företaget agerar tillsammans med på marknaden och med vilken företaget har ett fast ekonomiskt samarbetsförhållande.

Sådan anknyttande verksamhet som avses i 1 och 2 mom. skall vara lämpad för den art av försäkringsverksamhet som bolaget bedriver och får inte vara av sådan omfattning att den har en väsentlig ställning i förhållande till försäkringsverksamheten. Den anknyttande verksamheten får inte äventyra bolagets

soliditet eller de förmåner som försäkringarna omfattar.

3 b §

Ett försäkringsbolag skall göra upp en verksamhetsplan för verksamhet enligt 3 a § 1 och 2 mom. Planen skall fogas till ansökan om fastställelse av bolagsordningen eller av en ändring av den. Ansökan skall göras till Försäkringsinspektionen för att sagda verksamhet skall kunna inledas. Försäkringsinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i verksamhetsplanen.

Försäkringsinspektionen kan låta bli att fastställa den bestämmelse i bolagsordningen som gäller anknytande verksamhet enligt 3 a § 1 och 2 mom., om det är uppenbart att verksamheten inte uppfyller kraven i 3 a § 3 mom. eller om försäkringsbolaget på grundval av den planerade verksamhetens omfattning, kvaliteten på produkten eller tjänsten i fråga, den sakkunskap som krävs av personalen eller därmed jämförbara omständigheter inte har tillräckliga förutsättningar att sköta verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Försäkringsinspektionen kan i efterhand förbjuda försäkringsbolaget att bedriva anknytande verksamhet eller begränsa den, om verksamheten inte längre uppfyller kraven i 3 a § 3 mom. eller om det har förekommit allvarliga brister eller allvarligt missbruk i verksamheten.

2 kap.

Försäkringsbolags bildande

4 §

I försäkringsbolags bolagsordning skall nämnas:

3) bolagets verksamhetsområde samt de försäkringsklasser och klassgrupper som verksamheten är avsedd att omfatta samt sådan anknytande verksamhet enligt 1 kap. 3 a § som bolaget bedriver,

5 a §

Om ett beslut inte har givits inom den i 1

mom. utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådana besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Ministeriet skall underrätta besvärinstansen om att beslut har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar förvaltningsprocesslagen (586/1996).

2 a kap.

Bedrivande av direkt försäkring utomlands

4 §

Försäkringsinspektionen skall inom tre månader från mottagandet av försäkringsbolagets anmälan samt all utredning som avses i 3 § sända de erhållna uppgifterna till de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är tilltänkt att bli belägen och underrätta försäkringsbolaget om att uppgifterna har sänts.

Försäkringsinspektionen skall till den information som sänds foga ett intyg över att försäkringsbolaget med beaktande av den tilltänkta verksamheten uppfyller kraven på verksamhetskaptal enligt 11 kap.

Om uppgifterna inte har sänts inom den tid som anges i 1 mom. kan försäkringsbolaget anföra besvär. Besvären anses då gälla Försäkringsinspektionens avslagsbeslut. Sådana besvär kan anföras tills Försäkringsinspektionen har fattat ett beslut om överlämnande av informationen. Försäkringsinspektionen skall underrätta besvärinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i tillämpliga delar förvaltningsprocesslagen.

14 a kap.

Konkurrens och marknadsföring

7 §

Ett försäkringsbolag skall i sin marknadsföring lämna kunden alla de upplysningar om

den marknadsförda nyttigheten som kan ha betydelse när kunden fattar avgöranden som gäller nyttigheten.

Försäkringsbolag får inte i sin marknadsföring lämna osanna eller vilseledande upplysningar eller annars använda något förfarande som är otillbörligt från kundens synpunkt eller som strider mot god sed.

Marknadsföring som inte innehåller upplysningar som behövs med hänsyn till kundens ekonomiska säkerhet skall alltid anses otillbörlig.

Bestämmelser om den information som ett försäkringsbolag skall ge försäkringssökanden innan ett försäkringsavtal ingås meddelas särskilt.

8 §

När ett försäkringsbolag är representant i enlighet med 1 kap. 3 a § skall det klart informera kunden om vilket företags produkter eller tjänster det är fråga om och att försäkringsbolaget inte bedriver verksamheten för egen räkning eller är part i det avtal som eventuellt ingås om den produkt eller tjänst som är föremål för förhandlingar.

9 §

Försäkringsbolagets ombud skall i sin verksamhet klart informera kunden om att han uttryckligen är ombud.

Ombudet skall vid marknadsföringen av en enskild försäkring informera om vilket försäkringsbolags produkt det är fråga om.

10 §

Försäkringsinspektionen utövar tillsyn över försäkringsbolagets användning av avtalsvillkor och marknadsföring. Också konsumentombudsmannen utövar tillsyn över marknadsföringens lagenlighet och användningen av avtalsvillkor med avseende på konsumentskyddet.

Försäkringsinspektionen kan meddela anvisningar om försäkringsbolagets marknadsföring.

Försäkringsinspektionen och konsumentombudsmannen skall ha ett ändamålsenligt samarbete med varandra.

11 §

Försäkringsinspektionen kan, om det med hänsyn till kundskyddet är behövligt, förbjuda ett försäkringsbolag att fortsätta att använda lagstridiga avtalsvillkor eller lagstridig marknadsföring, eller att upprepa sådan eller därmed jämförbar marknadsföring eller användning av avtalsvillkor.

Försäkringsinspektionen kan även meddela ett sådant förbud som avses i 1 mom. temporärt, varvid förbudet gäller tills saken har avgjorts slutligt.

Försäkringsinspektionen förenar sitt förbud med vite. Marknadsdomstolen dömer ut vitet.

12 §

I ett beslut som Försäkringsinspektionen meddelar enligt 11 § 1 eller 2 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

Försäkringsbolaget kan föra ett beslut om förbud som Försäkringsinspektionen meddelar enligt 11 § 1 mom. till marknadsdomstolen inom 30 dagar efter delfäendet av Försäkringsinspektionens beslut. Annars blir beslutet bestående.

13 §

Försäkringsinspektionen skall begära ett utlåtande av konsumentombudsmannen innan inspektionen utfärdar ett förbud enligt 11 §, om förbudet gäller frågor som hör till konsumentskyddslagens (38/1978) tillämpningsområde.

Denna lag träder i kraft den 200 .

2.

Lag**om ändring av lagen om utländska försäkringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 mars 1995 om utländska försäkringsbolag (398/1995) 21 § 2 mom.
 samt 56, 60 och 76 § samt
 av dessalagrum 56 § sådan den lyder i lag 950/2000 och
fogas till lagen nya 22 a, 22 b och 22 c § som följer:

21 §

Besvärsrätt

Om ett beslut inte har givits inom den i 1 mom. utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Sådana besvär anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Ministeriet skall underrätta besvärinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar förvaltningsprocesslagen (586/1996).

4 kap.

Inledande av verksamheten

22 a §

Tillåten affärsverksamhet

Ett försäkringsbolag från tredje land får inte i Finland bedriva annan näring än försäkringsrörelse och sådan verksamhet enligt 22 b § som anknyter till försäkringsrörelsen (*anknytande verksamhet*).

22 b §

Bedrivande av annan affärsverksamhet än försäkringsrörelse

Ett försäkringsbolag från tredje land får utöver sin huvudsakliga verksamhet i Finland vara representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet samt marknadsföra och för företagets räkning sälja dess tjänster och produkter till kunder, om företaget i fråga är

1) ett sådant kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller fondföretag som står under offentlig tillsyn inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) ett annat finansiellt institut inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än ett sådant som avses i 1 punkten,

3) ett företag som tillhandahåller tjänster eller produkter i anslutning till riskkontroll, skadeinspektion, skadebekämpning eller därmed jämförbar verksamhet, eller

4) ett företag vars tjänster eller produkter kompletterar de försäkringsprodukter som bolaget säljer antingen för egen räkning eller som representant för ett annat försäkringsföretag.

Utöver vad som anges i 1 mom. kan ett försäkringsbolag från tredje land avtala om att även ett annat företag än ett sådant som avses

i 1 mom. kan använda dess representationsorganisation och distributionskanaler vid marknadsföringen av sina egna produkter och tjänster, om

1) företaget och försäkringsbolaget från tredje land hör till samma koncern eller samma ekonomiska sammanslutning, eller

2) företaget och försäkringsbolaget från tredje land hör till en sådan ekonomisk gruppering som företaget agerar tillsammans med på marknaden och med vilken företaget har ett fast ekonomiskt samarbetsförhållande.

Anknytande verksamhet enligt 1 och 2 mom. skall vara lämpad för den art av försäkringsverksamhet som försäkringsbolaget från tredje land bedriver i Finland och får inte vara av sådan omfattning att den har en väsentlig ställning i förhållande till försäkringsverksamheten. Den anknytande verksamheten får inte äventyra representationens soliditet eller de förmåner som försäkringarna omfattar.

22 c §

Verksamhetsplan och förbud mot annan affärsverksamhet

Ett försäkringsbolag från tredje land skall göra upp en verksamhetsplan för verksamhet enligt 22 b § 1 och 2 mom. Planen skall sändas till Försäkringsinspektionen för godkännande innan sagda verksamhet inleds. Försäkringsinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i verksamhetsplanen.

Försäkringsinspektionen kan förbjuda ett försäkringsbolag från tredje land att bedriva anknytande verksamhet enligt 22 b § 1 och 2 mom. eller begränsa den, om det på grundval av verksamhetsplanen är uppenbart att verksamheten inte uppfyller kraven i 22 b § 3 mom. eller om representationen för försäkringsbolaget från tredje land på grundval av den planerade verksamhetens omfattning, kvaliteten på produkten eller tjänsten i fråga, den sakkunskap som krävs av personalen eller därmed jämförbara omständigheter inte har tillräckliga förutsättningar att sköta verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Försäkringsinspektionen kan i efterhand förbjuda representationen för försäkringsbolaget från

tredje land att bedriva den anknytande verksamheten eller begränsa den, om verksamheten inte längre uppfyller kraven i 22 b § 3 mom. eller om det har förekommit allvarliga brister eller allvarligt missbruk i verksamheten.

56 §

Verksamhet som representant

När ett försäkringsbolag från tredje land är representant i enlighet med 22 b § skall bolaget klart informera kunden om vilket företags produkter eller tjänster det är fråga om och att bolaget inte bedriver verksamheten för egen räkning eller är part i det avtal som eventuellt ingås om den produkt eller tjänst som är föremål för förhandlingar.

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas på motsvarande sätt på ett utländskt EES-försäkringsbolag, om det i Finland verkar som representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet.

60 §

Marknadsföring

Vid ett utländskt försäkringsbolags marknadsföring samt vid tillsynen över den och avtalsvillkoren iakttas på motsvarande sätt 14 a kap. 7 och 9—13 § lagen om försäkringsbolag. Ett utländskt försäkringsbolag skall dessutom i sin marknadsföring uppge sitt namn, sin bolagsform, sin hemstat, adressen till sitt huvudkontor samt adressen till det kontor eller den representation som försäkringsavtalet skall ingås med.

76 §

Olovligt bedrivande av försäkringsrörelse

Den som

1) för ett utländskt försäkringsbolags räkning bedriver försäkringsrörelse i Finland utan att göra anmälan enligt 7 eller 10 § eller utan koncession som avses i 18 § 1 mom. eller i strid med 22 a eller 57 §, eller

2) i strid med bestämmelserna i 13 §, 17 § 3 mom. eller 55 § eller ett förbud som Försäkringsinspektionen har utfärdat med stöd av 44 § 3 mom. meddelar nya försäkringar, skall dömas enligt vad lagen om försäkringsbolag bestämmer om olovligt bedrivande av försäkringsrörelse.

Allmän åklagare skall innan han väcker

åtal för olovligt bedrivande av försäkringsrörelse inhämta utlåtande av Försäkringsinspektionen. När domstolen behandlar brottmålet skall den ge Försäkringsinspektionen tillfälle att bli hörd.

Denna lag träder i kraft den 200 .

3.

Lag

om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 25 april 1997 om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 1 § 3 mom., sådant det lyder i lag 951/2000, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 3 och 3 a §, 2 kap. 2 § 1, 2 och 5 mom., 2 a §, 4 § 1 mom. 3 punkten och 5 § 1 och 5 mom., 2 a kap., 3 kap. 1 a, 3, 4 och 7 §, 7 kap. 1 a § 1 och 2 mom., 2 §, 3 § 2 mom., 3 a § och 7 § 1, 3 och 4 mom., 10

kap. 2, 3 a, 3 b, 4 d och 7 §, 11 kap., 12 kap. 1 § 2 mom. och 4 och 5 §, 13 kap., 14 kap. 1 § 2 mom., 4 § 2 mom., 5 a § 2 mom. och 5 b och 6 §, 14 a kap. 7 § 4 mom. och 8 §, 16 kap. 13 § 3 mom., 16 a kap. 9 § 3 mom. samt 10 och 13—15 §, 16 b kap. 4 § 3 mom. samt 18 kap. 9 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag.

Denna lag träder i kraft den 200 .

4.

Lag

om ändring av lagen om försäkringsföreningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 31 december 1987 om försäkringsföreningar (1250/1987) 1 kap. 4 och 5 § samt 2 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten,
av dessa lagrum 1 kap. 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 483/1993, 451/1995 och 340/2000 och 1 kap. 5 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 483/1993 och 340/2000 samt 2 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i nämnda lag 483/1993, samt
fogas till 12 kap. en ny 2 §, i stället för den 2 § som upphävts genom lag 81/1999, som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

4 §

En försäkringsförening får inte bedriva annan rörelse än sådan försäkringsrörelse som anges i stadgarna och sådan verksamhet enligt 5 § som anknyter till försäkringsrörelsen (*anknytande verksamhet*).

Försäkringsföreningens försäkringsrörelse får inte omfatta livförsäkring, lagstadgad försäkring, till skadeförsäkringsklasserna 14 och 15 hörande försäkring och inte heller försäkring för längre tid än tio år.

Försäkringsföreningens återförsäkringsrörelse får endast omfatta återförsäkring av direktförsäkring enligt de skadeförsäkringsklasser och klassgrupper som anges i dess stadgar, dock inte annan återförsäkring av en annan försäkringsförening än retrocession av dess försäkringsrörelse.

En stor försäkringsförening får dock återförsäkra sådan i dess stadgar angiven direktförsäkring som har sitt ursprung i hemlandet och, om Försäkringsinspektionen anser att föreningen har förutsättningar för det, också motsvarande utländsk direktförsäkring.

Med en försäkringsförenings skadeförsäkring avses verksamhet som hör till de skadeförsäkringsklasser som räknas upp i direktivet om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än liv-

försäkring (73/239/EEG) samt återförsäkring. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet meddelas närmare föreskrifter om försäkringsklasser.

5 §

En försäkringsförening får utöver sin huvudsakliga verksamhet vara representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet samt för företagets räkning marknadsföra och sälja dess tjänster och produkter till kunder, om företaget i fråga är

1) ett sådant kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller fondföretag som står under offentlig tillsyn inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) ett annat finansiellt institut inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än ett sådant som avses i 1 punkten,

3) ett företag som tillhandahåller tjänster eller produkter i anslutning till riskkontroll, skadeinspektion, skadebekämpning eller därmed jämförbar verksamhet, eller

4) ett företag vars tjänster eller produkter kompletterar de försäkringsprodukter som föreningen säljer antingen för egen räkning eller som representant för ett annat försäkringsföretag.

Utöver vad som anges i 1 mom. kan en försäkringsförening avtala om att även ett annat företag än ett sådant som avses i 1 mom. får använda försäkringsföreningens organisation

och distributionskanaler vid marknadsföringen av egna produkter och tjänster, om

1) företaget och försäkringsföreningen hör till samma koncern eller samma ekonomiska sammanslutning, eller

2) företaget och försäkringsföreningen hör till en sådan ekonomisk gruppering som företaget agerar tillsammans med på marknaden och med vilken företaget har ett fast ekonomiskt samarbetsförhållande.

Anknytande verksamhet enligt 1 och 2 mom. skall vara lämpad för den art av försäkringsverksamhet som föreningen bedriver och får inte vara av sådan omfattning att den har en väsentlig ställning i förhållande till försäkringsverksamheten. Den anknytande verksamheten får inte äventyra föreningens soliditet eller de förmåner som försäkringarna omfattar.

En försäkringsförening skall göra upp en verksamhetsplan för verksamhet enligt 1 och 2 mom. Planen skall fogas till ansökan om fastställelse av stadgarna eller av en ändring av dem. Ansökan skall göras till Försäkringsinspektionen för att sagda verksamhet skall kunna inledas. Försäkringsinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i verksamhetsplanen.

Försäkringsinspektionen kan låta bli att fastställa den bestämmelse i stadgarna som gäller anknytande verksamhet enligt 1 och 2 mom., om det är uppenbart att verksamheten inte uppfyller kraven i 3 mom. eller om försäkringsföreningen på grundval av den planerade verksamhetens omfattning, arten av produkten eller tjänsten i fråga, den sakkunskap som krävs av personalen eller därmed jämförbara omständigheter inte har tillräckliga förutsättningar att sköta verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Försäkringsinspektionen kan i efterhand förbjuda försäkringsföreningen att bedriva anknytande verksam-

het eller begränsa den, om verksamheten inte längre uppfyller kraven i 3 mom. eller om det har förekommit allvarliga brister eller allvarligt missbruk i verksamheten.

När en försäkringsförening är representant i enlighet med 1 mom. skall den klart informera kunden om vilket företags produkt eller tjänst det är fråga om och att föreningen inte bedriver verksamheten för egen räkning eller är part i det avtal som eventuellt kommer att ingås om den produkt eller tjänst som är föremål för förhandlingar.

2 kap.

Bildande av en försäkringsförening

3 §

I stadgarna för försäkringsföreningen skall anges

3) föreningens verksamhetsområde samt de försäkringsklasser och klassgrupper som verksamheten är avsedd att omfatta samt sådan anknytande verksamhet enligt 1 kap. 5 § som föreningen bedriver,

12 kap.

Tillsynen över försäkringsföreningarna

2 §

Vid en försäkringsförenings marknadsföring samt tillsynen över den och avtalsvillkoren iakttas på motsvarande sätt 14 a kap. 7 och 9—13 § lagen om försäkringsbolag.

Denna lag träder i kraft den 200 .

5.

Lag

om ändring av lagen om försäkringsmäklare

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 8 § lagen den 19 februari 1993 om försäkringsmäklare (251/1993) nya 2—4 mom.
samt till lagen nya 8 a—8 e § som följer:

8 §

Försäkringsmäklarens skyldigheter

En försäkringsmäklare skall i sin marknadsföring lämna kunden alla de upplysningar om sina försäkringsmäklartjänster och marknadsförda försäkringar som kan vara av betydelse när kunden fattar avgöranden som gäller dessa tjänster eller försäkringar.

En försäkringsmäklare får inte i sin marknadsföring lämna osanna eller vilseledande upplysningar eller annars använda något förfarande som är otillbörligt från kundens synpunkt eller strider mot god försäkringsmäklarsed.

Marknadsföring som inte innehåller upplysningar som behövs med hänsyn till kundens ekonomiska säkerhet skall alltid anses otillbörlig.

8 a §

Upplysningar om försäkringsmäklarverksamheten

En försäkringsmäklare skall i sin verksamhet klart uppge att han uttryckligen är försäkringsmäklare.

En försäkringsmäklare får inte i sin marknadsföring uppge att han representerar någon viss försäkringsgivare.

8 b §

Tillsyn över marknadsföring och avtalsvillkor

Försäkringsinspektionen utövar tillsyn över försäkringsmäklarens användning av avtalsvillkor och hans marknadsföring. Också konsumentombudsmannen utövar tillsyn över marknadsföringens lagenlighet och användningen av avtalsvillkor med avseende på konsumentskyddet.

Försäkringsinspektionen kan meddela anvisningar om försäkringsmäklarens marknadsföring.

Försäkringsinspektionen och konsumentombudsmannen skall ha ett ändamålsenligt samarbete med varandra.

8 c §

Beslut om förbud

Försäkringsinspektionen kan, om det med hänsyn till iakttagandet av god försäkringsmäklarsed är nödvändigt, förbjuda en försäkringsmäklare att fortsätta att använda lagstridiga avtalsvillkor eller lagstridig marknadsföring, eller att upprepa sådan eller därmed jämförbar marknadsföring eller användning av avtalsvillkor.

Försäkringsinspektionen kan även utfärda det förbud som avses i 1 mom. temporärt, varvid förbudet gäller tills saken har avgjorts slutligt.

Försäkringsinspektionen kan förena sitt förbud med vite. Vitet döms med avvikelse från 17 § 2 mom. ut av marknadsdomstolen.

8 d §

Ändringssökande

I ett beslut som Försäkringsinspektionen meddelar enligt 8 c § 1 eller 2 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

Försäkringsmäklaren kan föra ett beslut om förbud, som Försäkringsinspektionen meddelar enligt 8 c § 1 mom. till marknadsdomsto-

len inom 30 dagar efter delfåendet av beslutet. Annars blir beslutet bestående.

8 e §

Begäran om utlåtande

Försäkringsinspektionen skall begära ett utlåtande av konsumentombudsmannen innan ett förbud enligt 8 c § utfärdas, om förbudet gäller frågor som hör till konsumentskyddslagens tillämpningsområde.

Denna lag träder i kraft den 200 .

6.

Lag

om ändring av 7 § lagen om Konsumentverket

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 7 § lagen den 18 december 1998 om Konsumentverket (1056/1998) ett nytt 2 mom. som följer:

7 §

Begäran om utlåtande

Innan konsumentombudsmannen meddelar ett förbud eller ett temporärt förbud som avses i 6 § eller för ärendet till marknadsdomstolen skall han begära ett utlåtande av För-

säkringsinspektionen, om ärendet gäller enligt lagen om försäkringsbolag (1062/1979), ett utländskt försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) eller en försäkringsförening enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987).

Denna lag träder i kraft den 200 .

7.

Lag

om ändring av lagen om marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 20 januari 1978 om marknadsdomstolen (41/1978) 1 § 9 och 10 punkten samt 7 §,

dessas lagrum sådana de lyder, 1 § 9 och 10 punkten i lag 516/1999 samt 7 § i lag 38/1995 och 458/1997, samt

fogas till 1 §, sådan den lyder i nämnda lag 516/1999, nya 11—14 punkter och till lagen en ny 6 i § som följer:

1 §

Marknadsdomstolen handlägger och avgör i egenskap av specialdomstol de ärenden som enligt följande lagar faller under dess behörighet:

-
- 9) alkohollagen (1143/1994),
 - 10) lagen om indrivning av fordringar (513/1999),
 - 11) lagen om försäkringsbolag (1062/1979),
 - 12) lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995),
 - 13) lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), samt
 - 14) lagen om försäkringsmäklare (251/1993).

6 i §

Ett ärende som skall behandlas med stöd av lagen om försäkringsbolag, lagen om utländska försäkringsbolag, lagen om försäkringsföreningar och lagen om försäkringsmäklare blir anhängigt på ansökan av det finländska eller utländska försäkringsbolag, den försäkringsförening eller den försäkringsmäklare som Försäkringsinspektionens beslut om förbud gäller. Ett ärende som gäller ut-

dömande av det vite som förelagts för att förstärka Försäkringsinspektionens beslut om förbud blir dock anhängigt på ansökan av Försäkringsinspektionen.

7 §

I ansökan skall uppges

1) den näringsidkares eller den andra persons namn, hemort och postadress mot vilken yrkandet riktas eller, om saken gäller en näringsidkares ansökan enligt 6 § 2 mom., länsstyrelsens beslut eller, om saken gäller ett kreditinstituts ansökan enligt 6 c §, finansinspektionens beslut eller, om saken gäller ansökan enligt 6 e eller 6 f § av en näringsidkare, en tillverkare, den som beställt eller den som utfört reklam eller försäljningsfrämjande åtgärder eller en anställd hos dem, social- och hälsovårdens produkttillsynscentrals eller länsstyrelsens beslut eller förordnande om temporärt förbud, samt, om saken gäller ansökan av ett finländskt eller utländskt försäkringsbolag, en försäkringsförening eller en försäkringsmäklare, Försäkringsinspektionens beslut,

2) yrkandet och grunderna för detsamma, samt

3) de omständigheter på vilka sökanden stöder sig.

Sökanden skall underteckna ansökningen.

Till en ansökan som avses i 6 § 2 mom., 6 c, 6 e, 6 f eller 6 i § skall fogas ett sådant beslut eller ett sådant förordnande som nämns i

1 mom. 1 punkten i original eller en officiellt styrkt kopia samt bevis över dagen för delfäendet.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Helsingfors den 15 december 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

*Bilaga
Parallelltexter*

1.

Lag

om ändring av lagen om försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/1979) 1 kap. 3 § 1 mom.,
2 kap. 4 § 1 mom. 3 punkten och 5 a § 2 mom., 2 a kap. 4 § och rubriken för 14 a kap.,
dessa lagrum sådana de lyder, 1 kap. 3 § 1 mom. och 2 kap. 4 § 1 mom. 3 punkten i lag
752/1993, 2 kap. 5 a § 2 mom. och 2 a kap. 4 § i lag 389/1995 och rubriken för 14 a kap. i lag
632/1991, samt
fogas till 1 kap. en ny 3 a §, i stället för den 3 a § som upphävts genom lag 355/1997, och en
ny 3 b § till 14 a kap. en ny 7 §, i stället för den 7 § som upphävts genom lag 483/1992, och
nya 8–13 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 kap.

Allmänna stadganden

Allmänna stadganden

3 §

Ett försäkringsbolag får inte bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse.

3 §

Ett försäkringsbolag får inte bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse och sådan verksamhet enligt 3 a § som anknyter till försäkringsrörelsen (*anknytande verksamhet*).

3 a §

Ett försäkringsbolag får utöver sin huvudsakliga verksamhet vara representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet samt för detta företags räkning marknadsföra och sälja dess tjänster och produkter till kunder, om företaget i fråga är

1) ett sådant kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller fondföretag som står under offentlig tillsyn inom Europeiska

ekonomiska samarbetsområdet,

2) ett annat finansiellt institut inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än ett sådant som avses i 1 punkten,

3) ett företag som tillhandahåller tjänster eller produkter i anslutning till riskkontroll, skadeinspektion, skadebekämpning eller därmed jämförbar verksamhet, eller

4) ett företag vars tjänster eller produkter anknyter till de försäkringsprodukter som bolaget säljer antingen för egen räkning eller som representant för ett annat försäkringsföretag.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. kan ett försäkringsbolag avtala om att även ett annat företag än ett sådant som avses i 1 mom. får använda försäkringsbolagets organisation och distributionskanaler vid marknadsföringen av sina egna produkter och tjänster, om

1) företaget och försäkringsbolaget hör till samma koncern eller samma ekonomiska sammanslutning, eller

2) företaget och försäkringsbolaget hör till en sådan ekonomisk gruppering som företaget regelbundet agerar tillsammans med på marknaden och med vilken företaget har ett fast ekonomiskt samarbetsförhållande.

Sådan anknytande verksamhet som avses i 1 och 2 mom. skall vara lämpad för den art av försäkringsverksamhet som bolaget bedriver och får inte vara av sådan omfattning att den har en väsentlig ställning i förhållande till försäkringsverksamheten. Den anknytande verksamheten får inte äventyra bolagets soliditet eller de förmåner som försäkringarna omfattar.

3 b §

Ett försäkringsbolag skall göra upp en verksamhetsplan för verksamhet enligt 3 a § 1 och 2 mom. Planen skall fogas till ansökan om fastställelse av bolagsordningen eller av en ändring av den. Ansökan skall göras till Försäkringsinspektionen för att sagda verksamhet skall kunna inledas. Försäkringsinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i verksamhetsplanen.

Försäkringsinspektionen kan låta bli att fastställa den bestämmelse i bolagsord-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ningen som gäller anknytande verksamhet enligt 3 a § 1 och 2 mom., om det är uppenbart att verksamheten inte uppfyller kraven i 3 a § 3 mom. eller om försäkringsbolaget på grundval av den planerade verksamhetens omfattning, arten av på produkten eller tjänsten i fråga, den sakkunskap som krävs av personalen eller därmed jämförbara omständigheter inte har tillräckliga förutsättningar att sköta verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Försäkringsinspektionen kan i efterhand förbjuda försäkringsbolaget att bedriva anknytande verksamhet eller begränsa den, om verksamheten inte längre uppfyller kraven i 3 a § 3 mom. eller om det har förekommit allvarliga brister eller allvarligt missbruk i verksamheten.

2 kap.

2 kap.

Försäkringsbolags bildande**Försäkringsbolags bildande**

4 §

I försäkringsbolags bolagsordning skall nämnas:

3) bolagets verksamhetsområde samt de försäkringsklasser och klassgrupper som verksamheten är avsedd att omfatta;

3) bolagets verksamhetsområde samt de försäkringsklasser och klassgrupper som verksamheten är avsedd att omfatta *samt sådan anknytande verksamhet enligt 1 kap. 3 a § som bolaget bedriver;*

5 a §

Om ett beslut inte har givits inom den i 1 mom. utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådana besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Social- och hälsovårdsministeriet skall underrätta besvärinstansen om att beslut har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om ändrings-sökande i förvaltningsärenden (154/50).

Om ett beslut inte har givits inom den i 1 mom. utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådana besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. *Ministeriet* skall underrätta besvärinstansen om att beslut har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar *förvaltningsprocesslagen (586/1996).*

2 a kap.

Bedrivande av direkt försäkring utomlands

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall inom tre månader från mottagandet av försäkringsbolagets anmälan samt all utredning som avses i 3 § sända de erhållna uppgifterna till de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är tilltänkt att bli belägen och underrätta försäkringsbolaget om att uppgifterna har sänts.

Ministeriet skall till den information som sänds foga ett intyg över att försäkringsbolaget med beaktande av den tilltänkta verksamheten uppfyller kraven på verksamhetskaptal enligt 11 kap.

Om uppgifterna inte har sänts inom den tid som anges i 1 mom. kan försäkringsbolaget anföra besvär. Besvären anses då gälla Ministeriets avslagsbeslut. Sådana besvär kan anföras tills ministeriet har fattat ett beslut om överlämnande av informationen. Ministeriet skall underrätta besvärinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om i förvaltningsärenden.

2 a kap.

Bedrivande av direkt försäkring utomlands

4 §

Försäkringsinspektionen skall inom tre månader från mottagandet av försäkringsbolagets anmälan samt all utredning som avses i 3 § sända de erhållna uppgifterna till de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är tilltänkt att bli belägen och underrätta försäkringsbolaget om att uppgifterna har sänts.

Försäkringsinspektionen skall till den information som sänds foga ett intyg över att försäkringsbolaget med beaktande av den tilltänkta verksamheten uppfyller kraven på verksamhetskaptal enligt 11 kap.

Om uppgifterna inte har sänts inom den tid som anges i 1 mom. kan försäkringsbolaget anföra besvär. Besvären anses då gälla *Försäkringsinspektionens* avslagsbeslut. Sådana besvär kan anföras tills *Försäkringsinspektionen* har fattat ett beslut om överlämnande av informationen. *Försäkringsinspektionen* skall underrätta besvärinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar *förvaltningsprocesslagen*.

14 a kap.

Konkurrens och marknadsföring

7 §

Ett försäkringsbolag skall i sin marknadsföring lämna kunden alla de upplysningar om den marknadsförda nyttigheten som kan ha betydelse när kunden fattar avgöranden som gäller nyttigheten.

Försäkringsbolag får inte i sin marknadsföring lämna osanna eller vilseledande upplysningar eller annars använda något förfarande som är otillbörligt från kundens synpunkt eller som strider mot god sed.

Marknadsföring som inte innehåller upp-

lysningar som behövs med hänsyn till kundens ekonomiska säkerhet skall alltid anses otillbörlig.

Bestämmelser om den information som ett försäkringsbolag skall ge försäkringssökanden innan ett försäkringsavtal ingås meddelas särskilt.

8 §

När ett försäkringsbolag är representant i enlighet med 1 kap. 3 a § skall det klart informera kunden om vilket företags produkter eller tjänster det är fråga om och att försäkringsbolaget inte bedriver verksamheten för egen räkning eller är part i det avtal som eventuellt ingås om den produkt eller tjänst som är föremål för förhandlingar.

9 §

Försäkringsbolagets ombud skall i sin verksamhet klart informera kunden om att han uttryckligen är ombud.

Ombudet skall vid marknadsföringen av en enskild försäkring informera om vilket försäkringsbolags produkt det är fråga om.

10 §

Försäkringsinspektionen utövar tillsyn över försäkringsbolagets användning av avtalsvillkor och marknadsföring. Också konsumentombudsmannen utövar tillsyn över marknadsföringens lagenlighet och användningen av avtalsvillkor med avseende på konsumentskyddet.

Försäkringsinspektionen kan meddela anvisningar om försäkringsbolagets marknadsföring.

Försäkringsinspektionen och konsumentombudsmannen skall ha ett ändamålsenligt samarbete med varandra.

11 §

Försäkringsinspektionen kan, om det med hänsyn till kundskyddet är behövligt, förbjuda ett försäkringsbolag att fortsätta att använda lagstridiga avtalsvillkor eller lagstridig marknadsföring, eller att upprepa sådan eller därmed jämförbar marknadsföring.

ring eller användning av avtalsvillkor.

Försäkringsinspektionen kan även meddela ett sådant förbud som avses i 1 mom. temporärt, varvid förbudet gäller tills saken har avgjorts slutligt.

Försäkringsinspektionen förenar sitt förbud med vite. Marknadsdomstolen dömer ut vitet.

12 §

I ett beslut som Försäkringsinspektionen meddelar enligt 11 § 1 eller 2 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

Försäkringsbolaget kan föra ett beslut om förbud som Försäkringsinspektionen meddelar enligt 11 § 1 mom. till marknadsdomstolen inom 30 dagar efter delfåendet av Försäkringsinspektionens beslut. Annars blir beslutet bestående.

13 §

Försäkringsinspektionen skall begära ett utlåtande av konsumentombudsmannen innan inspektionen utfärdar ett förbud enligt 11 §, om förbudet gäller frågor som hör till konsumentskyddslagens (38/1978) tillämpningsområde.

Denna lag träder i kraft den 200 .

2.

Lag**om ändring av lagen om utländska försäkringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 mars 1995 om utländska försäkringsbolag (398/1995) 21 § 2 mom.
 samt 56, 60 och 76 § samt
fogas till lagen nya 22 a, 22 b och 22 c § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

21 §

Om ett beslut inte har givits inom den i 1 mom. utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Sådana besvär anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Social- och hälsovårdsministeriet skall underrätta besvärinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga lagen angående ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

Om ett beslut inte har givits inom den i 1 mom. utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Sådana besvär anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. *Ministeriet* skall underrätta besvärinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar *förvaltningsprocesslagen (586/1996)*.

4 kap

Inledande av verksamheten

22 a §

Tillåten affärsverksamhet

Ett försäkringsbolag från tredje land får inte i Finland bedriva annan näring än försäkringsrörelse och sådan verksamhet enligt 22 b § som anknyter till försäkringsrörelsen (anknytande verksamhet).

22 b §

Bedrivande av annan affärsverksamhet än försäkringsrörelse

Ett försäkringsbolag från tredje land får utöver sin huvudsakliga verksamhet i Fin-

land vara representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet samt marknadsföra och för företagets räkning sälja dess tjänster och produkter till kunder, om företaget i fråga är

1) ett sådant kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller fondföretag som står under offentlig tillsyn inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) ett annat finansiellt institut inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än ett sådant som avses i 1 punkten,

3) ett företag som tillhandahåller tjänster eller produkter i anslutning till riskkontroll, skadeinspektion, skadebekämpning eller därmed jämförbar verksamhet, eller

4) ett företag vars tjänster eller produkter kompletterar de försäkringsprodukter som bolaget säljer antingen för egen räkning eller som representant för ett annat försäkringsföretag.

Utöver vad som anges i 1 mom. kan ett försäkringsbolag från tredje land avtala om att även ett annat företag än ett sådant som avses i 1 mom. kan använda dess representationens organisation och distributionskanaler vid marknadsföringen av egna sina produkter och tjänster, om

1) företaget och försäkringsbolaget från tredje land hör till samma koncern eller samma ekonomiska sammanslutning, eller

2) företaget och försäkringsbolaget från tredje land hör till en sådan ekonomisk gruppering som företaget agerar tillsammans med på marknaden och med vilken företaget har ett fast ekonomiskt samarbetsförhållande.

Anknytande verksamhet enligt 1 och 2 mom. skall vara lämpad för den art av försäkringsverksamhet som försäkringsbolaget från tredje land bedriver i Finland och får inte vara av sådan omfattning att den har en väsentlig ställning i förhållande till försäkringsverksamheten. Den anknytande verksamheten får inte äventyra representationens soliditet eller de förmåner som försäkringarna omfattar.

22 c §

Verksamhetsplan och förbud mot annan affärsverksamhet

Ett försäkringsbolag från tredje land skall göra upp en verksamhetsplan för verksamhet enligt 1 och 2 mom. Planen skall sändas till Försäkringsinspektionen för godkännande innan sagda verksamhet inleds. Försäkringsinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i verksamhetsplanen.

Försäkringsinspektionen kan förbjuda ett försäkringsbolag från tredje land att bedriva anknytande verksamhet enligt 22 b § 1 och 2 mom. eller begränsa den, om det på grundval av verksamhetsplanen är uppenbart att verksamheten inte uppfyller kraven i 22 b § 3 mom. eller om representationen för försäkringsbolaget från tredje land på grundval av den planerade verksamhetens omfattning, arten av produkten eller tjänsten i fråga, den sakkunskap som krävs av personalen eller därmed jämförbara omständigheter inte har tillräckliga förutsättningar att sköta verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Försäkringsinspektionen kan i efterhand förbjuda representationen för försäkringsbolaget från tredje land att bedriva den anknytande verksamheten eller begränsa den, om verksamheten inte längre uppfyller kraven i 22 b § 3 mom. eller om det har förekommit allvarliga brister eller allvarligt missbruk i verksamheten.

56 §

Idkande av annan affärverksamhet

Ett utländskt försäkringsbolag får inte i Finland idka annan näring än försäkringsrörelse.

56 §

Verksamhet som representant

När ett försäkringsbolag från tredje land är representant i enlighet med 22 b § skall bolaget klart informera kunden om vilket företags produkter eller tjänster det är fråga om och att bolaget inte bedriver verksamheten för egen räkning eller är part i det avtal som eventuellt ingås om den produkt eller tjänst som är föremål för förhandlingar.

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas på motsvarande sätt på ett utländskt EES-för-

säkringsbolag, om det i Finland verkar som representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet.

60 §

*Uppgifter som skall lämnas vid marknadsfö-
ring*

Ett utländskt försäkringsbolag skall i sin marknadsfö- ring uppge sitt namn, sin bolagsform, sin hemstat, sitt huvudkontors adress samt adressen till det driftställe eller den representation med vilken försäkringsavtalen skall ingås.

76 §

Olovligt bedrivande av försäkringsrörelse

Den som

1) för ett utländskt försäkringsbolags räkning bedriver försäkringsrörelse i Finland utan att göra anmälan enligt 7 eller 10 § eller utan koncession som avses i 18 § 1 mom. eller i strid med 56 § 1 mom eller 57 §, eller

2) i strid med stadgandena i 13 §, 17 § 3 mom. eller 55 § eller ett förbud som social- och hälsovårdsministeriet har utfärdat med stöd av 44 § 3 mom. meddelar nya försäkringar,

skall dömas enligt vad lagen om försäkringsbolag stadgar om olovligt bedrivande av försäkringsrörelse.

Allmän åklagare skall innan han väcker åtal för olovligt bedrivande av försäkringsrörelse inhämta utlåtande av social- och hälsovårdsministeriet. När domstolen behandlar brottmålet skall den ge ministeriet tillfälle att bli hörd.

60 §

**Marknadsfö-
ring**

Vid ett utländskt försäkringsbolags marknadsfö- ring samt vid tillsynen över den och avtalsvillkoren iakttas på motsvarande sätt 14 a kap. 7 och 9—13 § lagen om försäkringsbolag. Ett utländskt försäkringsbolag skall dessutom i sin marknadsfö- ring uppge sitt namn, sin bolagsform, sin hemstat, adressen till sitt huvudkontor samt adressen till det kontor eller den representation som försäkringsavtalet skall ingås med.

76 §

Olovligt bedrivande av försäkringsrörelse

Den som

1) för ett utländskt försäkringsbolags räkning bedriver försäkringsrörelse i Finland utan att göra anmälan enligt 7 eller 10 § eller utan koncession som avses i 18 § 1 mom. eller i strid med 22 a eller 57 §, eller

2) i strid med bestämmelserna i 13 §, 17 § 3 mom. eller 55 § eller ett förbud som Försäkringsinspektionen har utfärdat med stöd av 44 § 3 mom. meddelar nya försäkringar,

skall dömas enligt vad lagen om försäkringsbolag bestämmer om olovligt bedrivande av försäkringsrörelse.

Allmän åklagare skall innan han väcker åtal för olovligt bedrivande av försäkringsrörelse inhämta utlåtande av Försäkringsinspektionen. När domstolen behandlar brottmålet skall den ge Försäkringsinspektionen tillfälle att bli hörd.

Denna lag träder i kraft den 200 .

3.

Lag**om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i lagen den 25 april 1997 om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 1 § 3 mom.,
 sådant det lyder i lag 951/2000, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 3 §, 2 kap. 2 § 1, 2 och 5 mom., 2 a §, 4 § 1 mom. 3 punkten, 5 § 1 och 5 mom., 2 a kap., 3 kap. 1 a, 3, 4 och 7 §, 7 kap. 1 a § 1 och 2 mom., 2 §, 3 § 2 mom., 3 a §, 7 § 1, 3 och 4 mom., 10 kap. 2, 3 a, 3 b, 4 d och 7 §, 11 kap., 12 kap. 1 § 2 mom. och 4 och 5 §, 13 kap., 14 kap. 1 § 2 mom., 4 § 2 mom., 5 a § 2 mom., 5 b och 6 §, 16 kap. 13 § 3 mom., 16 a kap. 9 § 3 mom. samt 10 och 13–15 §, 16 b kap. 4 § 3 mom. samt 18 kap. 9 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag.

På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 3 och 3 a §, 2 kap. 2 § 1, 2 och 5 mom., 2 a §, 4 § 1 mom. 3 punkten och 5 § 1 och 5 mom., 2 a kap., 3 kap. 1 a, 3, 4 och 7 §, 7 kap. 1 a § 1 och 2 mom., 2 §, 3 § 2 mom., 3 a §, och 7 § 1, 3 och 4 mom., 10 kap. 2, 3 a, 3 b, 4 d och 7 §, 11 kap., 12 kap. 1 § 2 mom. och 4 och 5 §, 13 kap., 14 kap. 1 § 2 mom., 4 § 2 mom., 5 a § 2 mom. och 5 b och 6 §, 14 a kap. 7 § 4 mom. och 8 §, 16 kap. 13 § 3 mom., 16 a kap. 9 § 3 mom. samt 10 och 13–15 §, 16 b kap. 4 § 3 mom. samt 18 kap. 9 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag.

Denna lag träder i kraft den 200 .

4.

Lag**om ändring av lagen om försäkringsföreningar**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 31 december 1987 om försäkringsföreningar (1250/1987) 1 kap. 4 och 5 § samt 2 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten,
 av dessa lagrum 1 kap. 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 483/1993, 451/1995 och 340/2000 och 1 kap. 5 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 483/1993 och 340/2000 samt 2 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i nämnda lag 483/1993, samt
fogas till 12 kap. en ny 2 §, i stället för den 2 § som upphävts genom lag 81/1999, som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna stadganden

4 §

En försäkringsförening får bedriva i stadgarna angiven försäkringsrörelse.

Försäkringsföreningens försäkringsrörelse får inte omfatta livförsäkring, lagstadgad försäkring, till skadeförsäkringsklasserna 14 och 15 hörande försäkring och ej heller försäkring för längre tid än tio år.

Försäkringsföreningens återförsäkringsrörelse får endast omfatta återförsäkring av direktförsäkring enligt de skadeförsäkringsklasser och klassgrupper som anges i dess stadgar, dock inte annan återförsäkring av en annan försäkringsförening än retrocession av dess försäkringsrörelse

En stor försäkringsförening får dock återförsäkra sådan i dess stadgar angiven direktförsäkring som har sitt ursprung i hemlandet och, om social- och hälsovårdsministeriet anser att föreningen har förutsättningar för det, också motsvarande utländsk direktförsäkring.

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna stadganden

4 §

En försäkringsförening får *inte* bedriva *annan rörelse än sådan* försäkringsrörelse *som anges* i stadgarna och *sådan verksamhet enligt 5 § som anknyter till försäkringsrörelsen (anknytande verksamhet)*.

Försäkringsföreningens försäkringsrörelse får inte omfatta livförsäkring, lagstadgad försäkring, till skadeförsäkringsklasserna 14 och 15 hörande försäkring och inte heller försäkring för längre tid än tio år.

Försäkringsföreningens återförsäkringsrörelse får endast omfatta återförsäkring av direktförsäkring enligt de skadeförsäkringsklasser och klassgrupper som anges i dess stadgar, dock inte annan återförsäkring av en annan försäkringsförening än retrocession av dess försäkringsrörelse

En stor försäkringsförening får dock återförsäkra sådan i dess stadgar angiven direktförsäkring som har sitt ursprung i hemlandet och, om Försäkringsinspektionen anser att föreningen har förutsättningar för det, också motsvarande utländsk direktförsäkring.

Med en försäkringsförenings skadeförsäkring avses verksamhet som hör till de skadeförsäkringsklasser som räknas upp i

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

direktivet om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/239/EEG) samt återförsäkring. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet meddelas närmare föreskrifter om försäkringsklasser.

5 §

En försäkringsförening får inte bedriva annan rörelse än den i stadgarna angivna försäkringsrörelsen.

Med en försäkringsföreningens skadeförsäkrings avses verksamhet som hör till de skadeförsäkringsklasser som räknas upp i direktivet om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/239/EEG), som nämns i bilagan IX till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, samt återförsäkring. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om försäkringsklasserna.

5 §

En försäkringsförening får utöver sin huvudsakliga verksamhet vara representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet samt för företagets räkning marknadsföra och sälja dess tjänster och produkter till kunder, om företaget i fråga är

1) ett sådant kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag eller fondföretag som står under offentlig tillsyn inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) ett annat finansiellt institut inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än ett sådant som avses i 1 punkten,

3) ett företag som tillhandahåller tjänster eller produkter i anslutning till riskkontroll, skadeinspektion, skadebekämpning eller därmed jämförbar verksamhet, eller

4) ett företag vars tjänster eller produkter kompletterar de försäkringsprodukter som föreningen säljer antingen för egen räkning eller som representant för ett annat försäkringsföretag.

Utöver vad som anges i 1 mom. kan en försäkringsförening avtala om att även ett annat företag än ett sådant som avses i 1 mom. får använda försäkringsföreningens organisation och distributionskanaler vid marknadsföringen av egna produkter och tjänster, om

1) företaget och försäkringsföreningen hör till samma koncern eller samma ekonomiska sammanslutning, eller

2) företaget och försäkringsföreningen hör till en sådan ekonomisk gruppering som företaget agerar tillsammans med på marknaden och med vilken företaget har ett fast ekonomiskt samarbetsförhållande.

Anknytande verksamhet enligt 1 och 2 mom. skall vara lämpad för den art av försäkringsverksamhet som föreningen bedriver och får inte vara av sådan omfattning att

den har en väsentlig ställning i förhållande till försäkringsverksamheten. Den anknyttande verksamheten får inte äventyra föreningens soliditet eller de förmåner som försäkringarna omfattar.

En försäkringsförening skall göra upp en verksamhetsplan för verksamhet enligt 1 och 2 mom. Planen skall fogas till ansökan om fastställelse av stadgarna eller av en ändring av dem. Ansökan skall göras till Försäkringsinspektionen för att sagda verksamhet skall kunna inledas. Försäkringsinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i verksamhetsplanen.

Försäkringsinspektionen kan låta bli att fastställa den bestämmelse i stadgarna som gäller anknyttande verksamhet enligt 1 och 2 mom., om det är uppenbart att verksamheten inte uppfyller kraven i 3 mom. eller om försäkringsföreningen på grundval av den planerade verksamhetens omfattning, arten av produkten eller tjänsten i fråga, den sakkunskap som krävs av personalen eller därmed jämförbara omständigheter inte har tillräckliga förutsättningar att sköta verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Försäkringsinspektionen kan i efterhand förbjuda försäkringsföreningen att bedriva anknyttande verksamhet eller begränsa den, om verksamheten inte längre uppfyller kraven i 3 mom. eller om det har förekommit allvarliga brister eller allvarligt missbruk i verksamheten.

När en försäkringsförening är representant i enlighet med 1 mom. skall den klart informera kunden om vilket företags produkt eller tjänst det är fråga om och att föreningen inte bedriver verksamheten för egen räkning eller är part i det avtal som eventuellt kommer att ingås om den produkt eller tjänst som är föremål för förhandlingar.

2 kap.

2 kap.

Bildande av en försäkringsförening

Bildande av en försäkringsförening

3 §

I stadgarna för försäkringsföreningen skall anges

3) föreningens verksamhetsområde samt de försäkringsklasser och klassgrupper som verksamheten är avsedd att omfatta,

3) föreningens verksamhetsområde samt de försäkringsklasser och klassgrupper som verksamheten är avsedd att omfatta *samt sådan anknytande verksamhet enligt 1 kap. 5 § som föreningen bedriver,*

12 kap.

Tillsynen över försäkringsföreningarna

2 §

Vid en försäkringsförenings marknadsföring samt tillsynen över den och avtalsvillkoren iakttas på motsvarande sätt 14 a kap. 7 och 9—13 § lagen om försäkringsbolag.

Denna lag träder i kraft den 200 .

5.

Lag**om ändring av lagen om försäkringsmäklare**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 8 § lagen den 19 februari 1993 om försäkringsmäklare (251/1993) nya 2—4 mom.
samt till lagen nya 8 a—8 e § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §***Försäkringsmäklarens skyldigheter***

En försäkringsmäklare skall i sin marknadsföring lämna kunden alla de upplysningar om sina försäkringsmäklartjänster och marknadsförda försäkringar som kan vara av betydelse när kunden fattar avgöranden som gäller dessa tjänster eller försäkringar.

En försäkringsmäklare får inte i sin marknadsföring lämna osanna eller vilseledande upplysningar eller annars använda något förfarande som är otillbörligt från kundens synpunkt eller strider mot god försäkringsmäklarsed.

Marknadsföring som inte innehåller upplysningar som behövs med hänsyn till kundens ekonomiska säkerhet skall alltid anses otillbörlig.

8 a §***Upplysningar om försäkringsmäklarverksamheten***

En försäkringsmäklare skall i sin verksamhet klart uppge att han uttryckligen är försäkringsmäklare.

En försäkringsmäklare får inte i sin marknadsföring uppge att han representerar någon viss försäkringsgivare.

8 b §

Tillsyn över marknadsföring och avtalsvillkor

Försäkringsinspektionen utövar tillsyn över försäkringsmäklarens användning av avtalsvillkor och hans marknadsföring. Också konsumentombudsmannen utövar tillsyn över marknadsföringens lagenlighet och användningen av avtalsvillkor med avseende på konsumentskyddet.

Försäkringsinspektionen kan meddela anvisningar om försäkringsmäklarens marknadsföring.

Försäkringsinspektionen och konsumentombudsmannen skall ha ett ändamålsenligt samarbete med varandra.

8 c §

Beslut om förbud

Försäkringsinspektionen kan, om det med hänsyn till iakttagandet av god försäkringsmäklarsed är nödvändigt, förbjuda en försäkringsmäklare att fortsätta att använda lagstridiga avtalsvillkor eller lagstridig marknadsföring, eller att upprepa sådan eller därmed jämförbar marknadsföring eller användning av avtalsvillkor.

Försäkringsinspektionen kan även utfärda det förbud som avses i 1 mom. temporärt, varvid förbudet gäller tills saken har avgjorts slutligt.

Försäkringsinspektionen kan förena sitt förbud med vite. Vitet döms ut av marknadsdomstolen.

8 d §

Ändringssökande

I ett beslut som Försäkringsinspektionen meddelar enligt 8 c § 1 eller 2 mom. för ändring inte sökas genom besvär.

Försäkringsmäklaren kan föra ett beslut om förbud som Försäkringsinspektionen meddelar enligt 8 c § 1 mom. till marknadsdomstolen inom 30 dagar efter delfå-

endet av beslutet. Annars blir beslutet bestående.

8 e §

Begäran om utlåtande

Försäkringsinspektionen skall begära ett utlåtande av konsumentombudsmannen innan ett förbud enligt 8 c § utfärdas, om förbudet gäller frågor som hör till konsumentskyddslagens tillämpningsområde.

Denna lag träder i kraft den 200 .

6.

Lag**om ändring av 7 § lagen om Konsumentverket**

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 7 § lagen den 18 december 1998 om Konsumentverket (1056/1998) ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Begäran om utlåtande

Innan konsumentombudsmannen meddelar ett förbud eller ett temporärt förbud som avses i 6 § eller för ärendet till marknadsdomstolen skall han begära ett utlåtande av Försäkringsinspektionen, om ärendet gäller ett försäkringsbolag enligt lagen om försäkringsbolag (1062/1979), ett utländskt försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) eller en försäkringsförening enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987).

Denna lag träder i kraft den 200 .

7.

Lag

om ändring av lagen om marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i lagen den 20 januari 1978 om marknadsdomstolen (41/1978) 1 § 9 och 10 punkten
 samt 7 §
 dessa lagrum sådana de lyder, 1 § 9 och 10 punkten i lag 516/1999 samt 7 § i lag 38/1995
 och 458/1997, samt
 fogas till 1 §, sådan den lyderinämnda lag 516/1999, nya 11—14 punkter och till lagen en ny
 6 i § som följer:

Gällande lyselde

Föreslagen lydelse

1 §

Marknadsdomstolen handlägger och avgör i egenskap av specialdomstol de ärenden som enligt följande lagar faller under dess behörighet:

9) alkohollagen (1143/1994), samt
 10) lagen om indrivning av fordringar
 (513/1999).

9) alkohollagen (1143/1994),
 10) lagen om indrivning av fordringar
 (513/1999),
 11) lagen om försäkringsbolag
 (1062/1979),
 12) lagen om utländska försäkringsbolag
 (398/1995),
 13) lagen om försäkringsföreningar
 (1250/1987), samt
 14) lagen om försäkringsmäklare
 (251/1993).

6 i §

Ett ärende som skall behandlas med stöd
 av lagen om försäkringsbolag, lagen om ut-
 ländska försäkringsbolag, lagen om försäk-
 ringsföreningar och lagen om försäkrings-
 mäklare blir anhängigt på ansökan av det
 finländska eller utländska försäkringsbolag,
 den försäkringsförening eller den försäk-
 ringsmäklare som Försäkringsinspektio-

nens beslut om förbud gäller. Ett ärende som gäller utdömande av det vite som förelagts för att förstärka. Försäkringsinspektionens beslut om förbud blir dock anhängigt på ansökan av Försäkringsinspektionen.

7 §

I ansökan skall uppges

1) den näringsidkares eller den andra persons namn, hemort och postadress mot vilken yrkandet riktas eller, om saken gäller en näringsidkares ansökan enligt 6 § 2 mom., länsstyrelsens beslut eller, om saken gäller ett kreditinstituts ansökan enligt 6 c §, finansinspektionens beslut *samt*, om saken gäller ansökan enligt 6 e eller 6 f § av en näringsidkare, en tillverkare, den som beställt eller den som utfört reklam- eller försäljningsfrämjande åtgärder eller en anställd hos dem, social- och hälsovårdens produkt-tillsynscentrals eller länsstyrelsens beslut eller förordnande om temporärt förbud,

2) yrkandet och grunderna för detsamma, samt

3) de omständigheter på vilka sökanden stöder sig.

Sökanden skall underteckna ansökningen.

Till en ansökan som avses i 6 § 2 mom., 6 c, 6 e eller 6 f § skall fogas ett sådant beslut eller ett sådant förordnande som nämns i 1 mom. 1 punkten i original eller officiellt styrkt kopia samt bevis över dagen för delfäendet.

7 §

I ansökan skall uppges

1) den näringsidkares eller den andra persons namn, hemort och postadress mot vilken yrkandet riktas eller, om saken gäller en näringsidkares ansökan enligt 6 § 2 mom., länsstyrelsens beslut eller, om saken gäller ett kreditinstituts ansökan enligt 6 c §, finansinspektionens beslut eller, om saken gäller ansökan enligt 6 e eller 6 f § av en näringsidkare, en tillverkare, den som beställt eller den som utfört reklam- eller försäljningsfrämjande åtgärder eller en anställd hos dem, social- och hälsovårdens produkt-tillsynscentrals eller länsstyrelsens beslut eller förordnande om temporärt förbud, *samt, om saken gäller ansökan av ett finländskt eller utländskt försäkringsbolag, en försäkringsförening eller en försäkringsmäklare, Försäkringsinspektionens beslut,*

2) yrkandet och grunderna för detsamma, samt

3) de omständigheter på vilka sökanden stöder sig.

Sökanden skall underteckna ansökningen.

Till en ansökan som avses i 6 § 2 mom., 6 c, 6 e, 6 f eller 6 i § skall fogas ett sådant beslut eller ett sådant förordnande som nämns i 1 mom. 1 punkten i original eller en officiellt styrkt kopia samt bevis över dagen för delfäendet.

Denna lag träder i kraft den

200 .